

BUTLLETÍ DE LLAGOSTERA

NÚM. 49 — GENER, FEBRER, MARÇ 1988

EDITAT PER L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS



Entrevista:
Marta Albà-
Fina Solà.
"Arxivar per
no oblidar"

Reportatge:
Els senders
de gran
recorregut.

**EL PATRÓ
DEL
BESTIAR**

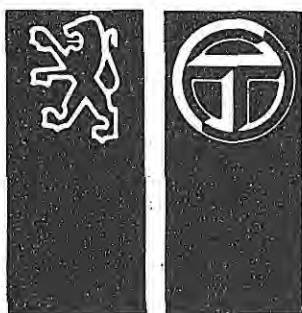
**UN
CARNAVAL
COM CAL**



Fotos VALL-LLOSERÀ

grill-pub
L'ENRENOU

LLAGOSTERA



**PEUGEOT
TALBOT**

Garatge

Emili Roget

Ctra. Girona a Sant Feliu, Qm. 19,500

Telèfon 83.01.67

LLAGOSTERA



**garden center
costa brava**

JARDINERIA



Martinez

Tel. 83.04.62

Ctra. Comarcal km. 25,7 (Girona-S. Feliu Guixols)

LLAGOSTERA (Girona)

PÒRTIC

Nou anys i un dia

AQUEST mes de març hem entrat en el novè any de vida del Butlletí i el proper número, que sortirà per la Festa Major, serà el que fa 50. Són dues fites que els escèptics de torn, encara es deuen resistir a considerar i valorar en la seva justa transcendència. Som la publicació llagosterenca de més continuïtat i hem obtingut el reconeixement a nivell de Catalunya, en guanyar durant dos anys seguits el premi Tasis Torrent. Ara, es tracta de demostrar que la feina pot continuar en una línia ascendent, i per això, una vegada més, demanem i necessitem el suport de tot el poble.

—El mes de gener passat ens deixava un dels nostres col·laboradors més preuats. En Sebastià Gispert i Oliveras, "Tià Bou", ocupà de manera entranyable i infatigable, moltes planes de la nostra curta història. A més, en Tià ens va donar l'eslògan del Butlletí "Per la cultura i la informació", que nosaltres hem procurat mantenir sempre present. A ell dediquem el novè aniversari i el compromís de continuar fidels als principis que ens llegà.

Col·lectiu de Redacció

Sumari

- 3 — Pòrtic
- 4 i 5 — Arxivar per no oblidar
- 6 — Naixements, matrimonis i defuncions
- 7 — Carnaval
- 8 — Curset de cuina
- 9 — Fins sempre, Tià
- 11 — Assassinat a la parada de l'autobús
- 12 i 13 — 1988: Alegria en el centenari del Casino
- 14 i 15 — El Casal sempre endavant
- 16 i 17 — Els senders de gran recorregut
- 18 i 19 — Massís de les Cadiretes
- 20 i 21 — Astres, selenites i estrellats
- 22 i 23 — Plana infantil
- 24 i 25 — Com es formà la llengua catalana
- 27 — Temps i coses: Ultrilàndia
- 28 — Síntesi Cronològica
- 29 — Mar grossa
- 30 — Cultura sense fronteres
- 31 — Reflexions sobre el menjar
- 32 — IV Cross escolar del Gironès
- 33 i 34 — La conflictivitat dels joves

COL·LECTIU DE REDACCIÓ

Eduard Alejandro, Esteve Barceló, Pere Cañigüeral, Vicenta Casamitjana, Carme Castelló, Núria Comas, Paco Cortés, Paulí Hernández, Olga Llobet, Aurora Marco, Núria Marco, Sara Marquès, Roser Noguera, Dani Rodas, Xevi Ros, Elena Roget, Amadeu Rovira, Xavier Ruiz, Joan Ventura, Ruth Vert, Montse Vila, Anna Viñas.

Llagostera, gener - febrer - març 1988

Núm. 49

Dirigit pel Col·lectiu de Redacció.

Editat per l'Associació de Veïns
Apartat 54 - LLAGOSTERA

Imprimeix: DUCFORM, S.A. - Gràfiques Duch / Cassà

Dipòsit Legal: GE-300/1980

El Col·lectiu de Redacció vol respectar la llibertat d'expressió i la diversitat d'opinions.

El Col·lectiu de Redacció no es responsabilitza necessàriament de les opinions dels col·laboradors i no es compromet a que tots els escrits rebuts siguin publicats.

Tanmateix s'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però el Col·lectiu ha de ser sabedor del nom de l'autor.

Per raons d'espai, el Col·lectiu de Redacció es reserva el dret de resumir el contingut fonamental dels escrits.

Arxivar per no oblidar

Marta Albà i Fina Solà posen al dia l'arxiu municipal després de molts anys sense haver-hi cap tipus de control

DES del mes de desembre passat Marta Albà i Fina Solà —dues joves llagosterenques llicenciades en Història— estan ordenant l'arxiu municipal. Aquesta feina tan necessària per una administració que vulgui funcionar al dia i sense pèrdues innecessàries de temps, havia estat totalment oblidada per anteriors consistoris, fins al punt que en no haver-hi cap tipus de control, molts documents importants han desaparegut. La Marta i la Fina expliquen en aquesta entrevista les línies del seu treball a l'arxiu, a més del nou servei municipal de català.

— Quina és la feina que teniu a l'Ajuntament?

— "Dins l'Ajuntament tenim diverses feines. Concretament se'ns va contractar per ordenar l'arxiu, que el portem totes dues. El regidor de Cultura, més tard, va proposar de fer un servei de català —del que en té cura la Fina— i llavors necessitaven una auxiliar a la biblioteca i agafaren la Marta."

— Concretament, què hi feu a l'arxiu?

— "La feina de l'arxiu és limitada, la nostra feina és ordenar-lo i fer una guia de manera que pugui estar a disposició del públic, perquè de la manera que estava, no s'hi podia buscar ni trobar res. Abans d'entrar nosaltres la Nuri Comas havia començat a ordenar alguna cosa, però no s'hi podia dedicar plenament. El que ella va arreglar és l'únic que estava decent."

— Què s'hi pot trobar?

— "Bàsicament hi ha la documentació que genera l'Ajuntament, documentació més o menys seguida: patrons, llicències d'obres, llibres d'actes, correspondències... el més antic és de principis de segle passat, d'aquest hi ha dos cadastres que els tenim a Solius per enquadrar, un llibre de la baronia (S. XVI), una ressenya del segle XIV i un llibre d'actes. El cens més antic és de 1830."



Marta Albà —esquerra— i Fina Solà

— Quins temes abraça l'arxiu?

— "El tema de la població que ja està ordenat, hem anat trobant padrons, cèl·lules personals, des del segle passat."

Hi ha moltes coses: actes de juntes... però tot això encara no ho hem mirat, estem treballant en l'ordenació d'urbanisme: disposicions de carrers, que és el més interessant trobat fins ara, l'ordenació més antiga data de 1869 del C/. Olivereta, hi ha un plànol de l'al·lineació de les cases, voreres,

clavagueres... Cada expedient diu com estan els carrers i el projecte que es va seguir. En el plànol del C/. Tomàs de A. Boada, encara tot són camps, no s'havia fet res. Com podeu veure l'arxiu conté documentació molt variada."

— Quins criteris seguireu per arxivar els documents?

— "Es poden seguir dos criteris per catalogar un arxiu; arxiu històric i arxiu administratiu. Si es classifica amb

aquest criteri, passa que l'arxiu administratiu al llarg dels temps esdevé històric, per tant, nosaltres ho ordenem com arxiu històric i administratiu conjuntament. El problema és que no hi ha uns criteris de catalogació establerts. A les comarques gironines se segueix la catalogació segons l'historiador Ramon Alberch (arxiver de Girona).

S'ha de mirar d'organitzar de manera útil, senzilla i pràctica d'acord amb les necessitats dels funcionaris de l'Ajuntament. Se sol posar en capses i cadascuna porta el títol de què és i la sèrie a què pertany. Després s'ha de fer una guia catalèg de tot el que conté l'arxiu, que en definitiva és un índex perquè la gent que necessiti consultar-lo, ho trobi fàcilment."

— S'han perdut molts documents?

— "Sí, sabem que hi havia coses que ara no hi són, perquè hi ha gent que els havia utilitzat i han desaparegut, se suposa que s'ho han emportat. Abans d'entrar nosaltres, no hi havia cap tipus de control a l'accés, qualsevol persona podia venir aquí, demanar la clau i buscar el que necessitava, perquè no es podia negar l'entrada a ningú. I és clar, durant tants anys amb aquest sistema és lògic que hagi passat això."

— On s'ha trobat la documentació antiga?

— "Tot el que que hem trobat ja estava aquí baix, abans havia estat tot a la torre de la presó. Sembla que encara queda alguna cosa al museu de la plaça del Mercat, però en principi és tot aquí."

— D'on va sortir la iniciativa de començar a ordenar l'arxiu?

— "Nosaltres vam començar a venir aquí quan estudiàvem. Se'ns va acudir proposar-ho quan hi havia l'Ajuntament presidit per Josep Puig i Rodó però es trobava a final de legislatura municipal, no es volia embrancar en res més i es va ajornar. En haver-hi el nou ajuntament ho vam tornar a proposar i els va semblar molt bé. Nosaltres som il·lenciadetes en Història i vèiem la necessitat que aquests

documents es conservessin i s'obriessin al públic."

— Quan fa que esteu realitzant aquesta tasca?

— "Del mes de desembre. En principi tenim un contracte per 6 mesos, però evidentment no hurem acabat. Si ens dediquéssim exclusivament a aquesta feina, la podríem acabar però en dedicar-nos a altres, ens falten hores i aquest és un treball que requereix molta calma."

— Penseu fer alguna campanya de recuperació de documents?

— Sí, es vol recuperar documentació privada, que la gent hagi anat recollint, o anat guardant. Tenim moltes ganes de fer un arxiu fotogràfic, amb fotografies antigues. En aquest sentit, hem recuperat tot el que tenia en Sebastià Gispert, cedit pels seus familiars. És important tenir un arxiu obert al públic, al material que ens arribi pot ser cedit o donat. D'alxò, però encara no n'hem parlat amb ningú."

— Una vegada estigui ordenat, hi haurà algun responsable?

— No ho sé, el que sembla clar, és que un cop estigui tot ordenat, es necessitarà algú perquè si no, la documentació nova tornarà a quedar apilonaada. Mancarà una persona que ho vagi mantenint."

— Què és el servei de català?

— "El servei de català té bàsicament tres funcions:

- corregir tota la documentació que genera l'ajuntament.

- donar un servei a tot el poble de correcció i traducció de qualsevol document, o tipus de text.

Ara estem fent una campanya per catalanitzar els rètols, però tot just ho estem muntant. Fins ara hem intentat fer propaganda perquè la gent catalanitzés el carnet d'identitat, que per cert, ha donat molt bon resultat. Tota la documentació que sortia de l'Ajuntament era en català en aquest sentit, no hem tingut massa feina.

Pel que fa a la gent, n'hi ha molta que porta material per corregir, però encara n'hi hau-

ria d'haver més. És un servei totalment gratuït.

Qualsevol persona que vulgui fer una correcció de textos, que tingui un dubte, es pot posar en contacte amb el servei de català, pujant a l'Ajuntament o simplement fent una trucada."

— Quina és la feina que us sembla més important del servei de català?

— "Una de les feines més importants però difícil, és conscienciar la gent que té dret a dirigir-se en català a qualsevol tipus d'administració sigui civil, militar... o que no és cap falta de respecte parlar en català si l'interlocutor és castellà."

— Per què s'ha tardat tant de temps a posar servei de català a Llagostera?

— La situació ideal d'un servei de català seria que estigués integrada dins la xarxa de serveis de català de la Generalitat. Quan la Generalitat va començar a fer aquests serveis als pobles, no hi havia cap límit, a qualsevol Ajuntament que la sol·licités se li concedia. Quan l'Ajuntament ho va proposar, les condicions ja havien canviat i ara la Generalitat posa uns límits, en pobles de menys de 10.000 habitants. Serà difícil que Llagostera s'hi pugui integrar. L'única cosa que es pot aconseguir, és que la persona responsable del servei de català, participi a les reunions informatives i tingui accés al material que facilita la Generalitat, pel que fa a la normalització lingüística."

— Marta, com és que vas entrar a la biblioteca?

— "Va donar la casualitat que necessitaven una persona i em va tocar a mí. A les tardes hi estic tres hores."

— Quins horaris segueix?

— El servei de català és dilluns, dimecres i divendres de 12 a 3 del matí. Les tardes del dimarts i el dijous de 6 a 9.

A l'Arxiu, seguim el mateix horari. La gent que vulgui venir ho pot fer a qualsevol hora, encara que és preferible que vingui a una hora que hi siguem nosaltres."

Naixements, matrimonis i defuncions

En aquesta relació de defuncions publiquem les que per diverses raons no figuraven en el número del mes de desembre passat. Cal fer constar que les dades les facilita el Registre Civil.

Relació de defuncions

12-03-87, **Miguel Massanet Vila**, nascut a Castell d'Aro el 13-8-1904, i domiciliat al veïnat de Gaià núm. 13; vidu.

29-01-87, **Luis Compañó Tarrés**, nascut a Llagostera el 21-11-1895, i domiciliat al c/. Pau Casals núm. 15; casat.

30-05-87, **Angela Turon Sitjà**, nascuda a Campllong el 5-10-1909, i domiciliada al c/. Constància núm. 14; vídua.

6-06-87, **José Ferriol Albertí**, nascut a Llagostera el 12-07-1936, i domiciliat al c/. Sant Feliu núm. 20; casat.

9-06-87, **Francisco Ruano Catalan**, nascut a Higuera de Arjona (Jaén), el 29-10-1912 domiciliat a la Trav. Sant Feliu núm. 25; casat.

10-06-87, **Daniel Cruz Mata**, nascut a La Iruela (Jaén) el 21-7-1931, i domiciliat a la Urbanització Font-Bona; casat.

11-06-87, **Pedro Gascons Masgrau**, nascut a Llagostera, el 29-11-1934, i domiciliat al c/. Olivareta núm. 27; casat.

13-06-87, **Antonio Sánchez Aguilera**, nascut a Almedinilla (Córdoba) el 8-3-1933, i domiciliat al c/. Constància núm. 4 - B, baixos, 2a.; solter.

1-07-87, **Ramiro Lloveras Casadevall**, nascut a Llagostera el 31-3-1920, i domiciliat al c/. Donzelles núm. 27; casat.

14-07-87, **Joan Vall-Ilosera Funosas**, nascut a Cassà de la Selva el 1-3-1909, i domiciliat al c/. Puig del General núm. 14; casat.

1-08-87, **Gracia Serarols Nadal**, nascuda a Cornellà de Terri el 26-6-1904 i domiciliada al c/. Donzelles núm. 6; vídua.

18-08-87, **Javier Martín Prezas**, nascut a Llagostera el 28-12-1975, i domiciliat ell c/. Barcelona, núm. 39.

16-09-87, **Dionísio Bartlu Nadal**, nascut a Girona el 15-11-1928, i domiciliat al c/. Ricard Casademont núm. 21; casat.

20-10-87, **Daniel Thijssen**, nascut als Països Baixos el 21-7-1924, i domiciliat a la Urb. la Mata Avgda. Catalunya; casat.

6-11-87, **Maria Demiquels Busquets**, nascuda a la Vall de Bianya el 8-5-1915, i domiciliada al c/. Puig del General núm. 14; vídua.

19-12-87, **Angela Clurana Ribas**, nascuda a Llagostera el 7-8-1900, i domiciliada al veïnat de Bruguera núm. 13 mas Xeliu; vídua.

21-12-87, **Pilar Arbusé Torras**, nascuda a Cassà de la Selva el 24-8-1932, i domiciliada a la plaça Barceloneta núm. 10; vídua.

21-12-87, **Juan González Gutiérrez**, nascut a Màlaga el 18-4-1924, i domiciliat al c/. Marina núm. 14; casat.

24-12-87, **Joan Navarro Paredes**, nascut a Almendricos, Lorca (Murcia), i domiciliat al c/. Jaume I núm. 9; casat.

25-12-87, **Maria Genóher Costabella**, nascuda a Caldes de Malavella, de 72 anys, i domiciliada al c/. Nou núm. 46; vídua.

25-12-87, **Montserrat Campmajó Genóher**, nascuda a Caldes de Malavella, de 41 anys, i domiciliada al c/. Nou núm. 46.

25-12-87, **Marc Guazo Campmajó**, nascut a Barcelona, de 5 anys, i domiciliat al c/. Nou núm. 46.

30-12-87, **Eugenia Tarabori Papini**, nascuda a Marsella (França) el 18-10-1897, i domiciliada a l'Hospital Municipal; vídua.

02-01-88, **Soledad Bassets Bahl**, nascuda a la Bisbal d'Empordà el 7-07-1904, i domiciliada a l'Hospital Municipal; vídua.

04-01-88, **Sebastian Gispert Oliveras**, nascut a Llagostera el 15-01-1898, i domiciliat al passeig Pompeu Fabra núm. 84; vidu.

11-01-88, **Pilar Calvet Lloveras**, nascuda a Llagostera el 12-02-1902, i domiciliada al c/. Àngel Guimerà, núm. 27; vídua.

18-01-88, **Encarnación Demunt Casellas**, nascuda a Badalona (Bar-

celona) el 20-04-1925, i domiciliada al c/. Sant Feliu núm. 51; casada.

18-01-88, **Mercedes Badla Aubert**, nascuda a Camprodon el 15-10-1903, i domiciliada al c/. Major núm. 9.

22-01-88, **Elvira Oliver Espinet**, nascuda a Llagostera el 8-03-1900 i domiciliada al c/. Puig del General núm. 8; vídua.

27-01-88, **Eugenia Fabrellas Roqueta**, nascuda a Vilobí d'Onyar el 24-04-1945, i domiciliada al c/. Músic Aguiló núm. 27; casada.

28-01-88, **Carlos Oliveras Nogué**, nascut a Canet d'Adri el 15-03-1913 i domiciliat al c/. Costa Brava núm. 40; vidu.

39-01-88, **Miguel Ramon Moradell**, nascut a Sant Cristina d'Aro el 24-12-1926, i domiciliat al veïnat de Sant Llorenç núm. 9; solter.

19-02-88, **Carmen Freixas Jordà**, nascuda a Santa Pau el 19-03-1921, i domiciliada al veïnat Creu de Serra núm. 5; casada.

19-02-88, **Joaquim Miquel Valenti**, nascut a Caldes de Malavella el 28-09-1928, i domiciliat al passeig Pompeu Fabra núm. 6; casat.

24-02-88, **Dolores Boadella Tió**, nascuda a Llagostera el 17-03-1910, i domiciliada al veïnat de Panedes núm. 18 can Costa; vídua.

Relació de naixements

17-12-87, **Antonio Carrillo Blanca**, fill d'Antonio Carrillo Cano i de Francesca Blanca Arroyo, domiciliats al c/. Barcelona núm. 24.

06-01-88, **Jordi Soler i Aguilar**, fill de José Soler Maurici i de M. Angeles Aguilar Sojo, domiciliats al c/. Gavarnes núm. 30.

20-02-88, **Oscar Rubio Pedraza**, fill de Víctor Rubio Bernal i d'Inmaculada Pedraza Rodríguez, domiciliats al c/. Nou núm. 33.

05-02-88, **Andrés González Peraña**, fill de Domingo González Hoyo i de M. de la Cruz Peraña Pedraza, domiciliats al c/. Puig del General núm. 40, 1r. 1a.

08-02-88, **Marc Martín Puigdemont**, fill de Francisco Martín Díaz i d'Isabel Puigdemont Arboix, domiciliats a la plaça de la Llibertat núm. 7.

Relació de matrimonis

09-01-88, **José María Pérez Domínguez**, veí de Platja d'Aro, amb **Dolores Molina Selfa**, veïna de Llagostera.

16-01-88, **Joan Oliver Caner**, veí de Calonge, amb **Margarita García Font**, veïna de Llagostera.

Carnaval

El passat diumenge dia 14 de febrer vam celebrar a la nostra vila el carnestoltes, en el qual com ja sabeu; "es pot menjar sense mida i beure sense control, ningú sap què signifiquen els infarts i el colesterol".

Al matí, va tenir lloc una rua pels carrers de Llagostera amb l'acompanyament del grup d'animació "Rovell d'ou", finalitzant a la plaça de Catalunya on el "Pare carnestoltes", en Joan Saurí, va fer el típic pregó de festa. Cal afegir que el matí va estar acompanyat pel grup "Xocolata Desfeta", que també va contribuir a divertir petits i grans.

Al Casal, a les 5 de la tarda Swing-Swing o La Balada dels Germans Nicolau van fer que en aquest 14 de febrer no hi faltés el teatre i les "Rialles".

Hores més tard, cap a dos quarts d'onze, l'ambient carnavalesc es centrava al Casino, aquest cop va amenitzar el ball el "Conjunt Brindis".

Després de moure el "body" a ritme de sambes, "patxangues" i tingos, va arribar l'hora de l'atorgament dels premis, que van ésser els següents: (només fem constar els primers premis)

Carrosses

"Alí i Olí" (Carrossa de Palamós)

Comparses

"Ratapans" (Comparsa de Llagostera)

Individual

- Disfressa més bonica del cercavila matí:

"Ratolins" (Josep Esteve i Carme Vila)

- Disfressa més original cercavila matí:

"Caputxeta Vermella" (Ramon Brugulat)

- Disfressa més bonica ball de nit al Casino Llagosterenc:

"Escarlata O'Hara" (Rosa Serra)

- Disfressa més original al ball de nit al Casino Llagosterenc:

"Martirio" (Ruth Vert)

I acabem dient, senzillament, que aquesta jornada va ser un punt a favor de la "marxa" que ha de portar un poble. Esperem, que segueixi com ara, millorant cada any.



La comparsa dels "Ratapans" guanyà el primer premi de la Rua.

Abaix, "Martirio", disfressa més original al Ball de nit.

Fotos: VALL-LLOSERA I ESTEVE

Necessitem una màquina

Des que tenim el nou local al passeig Pompeu Fabra, hem procurat disposar d'un espai digne i en condicions per poder treballar. Per completar aquesta fase d'infraestructura necessitem una màquina d'escriure. Per això demanem a qui tingui un aparell de segona mà en bones condicions que ens faci arribar la seva oferta. Com podeu suposar, la nostra economia és de subsistència, però podem pagar un preu raonable.

Ofertes:

BUTLLETÍ DE LLAGOSTERA,

Apartat 54-

o bé a qualsevol membre del Col·lectiu

Fe d'errades

Per un error de transcripció a l'article d'Enric Marquès "Evocació al Feliuet, quasi cent anys després", publicat en el número 48 del mes de desembre del 87, a la pàgina 18, hi falta una ratlla quan diu: "La historiadora local Dolors Grau hi publicà fa mig any, la monografia "Llagostera", un quadern que omplí un buit evident, ja que la lletra impresa solvent dedicada al nostre poble era més aviat escassa."

Per altra part, en el tercer paràgraf de la plana 20, allà on s'escriu "L'administració central va decretar..." ha de dir "L'administració central..."



Curset de cuina

La regidoria de cultura, ha organitzat enguany, un interessant curset de cuina. Trenta-dues dones i tres ho-

mes, van aprendre a cuinar molts plats diferents, tant de cuina internacional, com de cuina de les nostres contrades. Es van reunir setmanalment du-

rant un parell de mesos. Com a acte de cloenda, tots els participants van aplicar la seva traça a preparar cadascun, plats diferents.

COL·LABORADORS

CAL DEGOLLAT

Telèfon 83.01.29

PEIXATERIA PLANA

Telèfon 83.02.58

CASA CORTINA, teixits i confeccions

Pl. Catalunya, 14 - Tel. 83.05.46

TRANSPORTS PAYRET

Cantallops, 2

PERRUQUERIA MIR

Camprodon, 6 - Tel. 83.04.94

ASSEGURANCES NOGUÉ

Almogàvers, 21 - Tel. 83.01.35

FARMACIA SAURÍ

CARNISSERIA AGUSTÍ

Consellers, 2 - Tel. 83.02.57

Mobles i Fusteria CATEURA

Músic Aguiló, s/n - Tel. 83.05.12

Carretera Tossa - Tel. 83.09.95

FOTOS VALL·LLOSERÀ

c/. Sant Feliu

SUPERMERCAT MERCÉ

Camprodon, 23 - Tel. 83.03.94

Carns i Embotits

REMIGI GASCONS

Migdia, 21 - Tel. 83.01.54

Carnisseria M. ESTEVE

Tomàs Boada, 12 - Tel. 83.02.14

Carnisseria MIQUEL

Almogàvers, 13 - Tel. 83.02.99

Articles pe' nou nat

i joguines

Barceloneta, 3 - Tel. 83.03.13

Carns LLUÍS RIBAS

Camprodon, 43

JOAN PARÉS, lampisteria

Jaume I, 8 - Tel. 83.03.28

FRANCESC XIRGU, recader

Telèfon 83.01.57

FRANCESC PI, fusteria

Angel Guimerà, 6 - Tel. 83.02.22

ENRIC MONTIEL, agència

Calderers, 5 - Tel. 83.03.62

MOBLES SOLER

Angel Guimerà, 24 - Tel. 83.00.44

Rostisseria M. DEULOFEU

Donzelles, 31 - Tel. 83.09.62

CLIMENT FRIGOLA,

patisserie

CARBÒNIQUES FUYA

P. Romeu, 1 - Tel. 83.06.62

Aquarama SANT ANTON

Comte Guifré, 21 - Tel. 83.03.21

JAUME FA, lampisteria

LLUÍS CAMACHO MORENO,

pintura i decoració

Maiena, 4 - Tel. 83.05.49

SOLEDAT,

articles regal i llistes noces

Panedes, 33 - Tel. 83.02.11

Fins sempre, Tià

PARLAR d'en Tià és parlar d'un bon col·laborador del Butlletí i podem dir també d'un bon amic.

Des del primer contacte que vam tenir amb ell es va mostrar interessat en el projecte d'una revista local, i demostrà llargament el seu interès amb un treball continuat des del número 1 (març 1980) fins al 36 (novembre 1984) en què la salut ja no li permetia. Tanmateix, si bé no col·laborava amb tanta intensitat (en més d'una quinzena de números hi tenia tres treballs), només en un parell de exemplars fins arribar al núm.45 (octubre 1986) no hi va haver res fet per ell.

De les seves col·laboracions cal destacar "Recordant un ans d'ahir", secció apareguda en 30 números consecutius i en la qual es parlava, sempre amb consciència de recull històric, de temes tan diversos com la sanitat a Llagostera, l'aigua potable, la Festa Major, el Carnaval, la Diada de Catalunya, el Nadal, el Casino, la plaça de Dalt, establiments perduts, política, anècdotes reals, noms de llocs i carrers, sobrenoms, adagis, documents, programes, etc...

Les altres col·laboracions seves, excepte unes poques d'opinió en què signava amb el seu nom, van ser publicades sota pseudònim. En total foren més d'una trentena.

Algú podria dir que en diverses ocasions hem entrevistat gent gran del poble i que a en Tià no ho vàrem fer mai. És veritat, però cal assenyalar que va ser ell el que sempre es va



En Sebastià Gispert és el segon començant per l'esquerra.

negar a ser entrevistat. Deia que en les entrevistes, igual que en les memòries, no es diu tota la veritat. També li preocupava que sense voler pogués ferir algú, cosa que ell tenia molt en compte de no fer. Per aquesta última raó no va voler donar-nos mai les històries de centenars de sobrenoms de gent del poble que ell coneixia en detall.

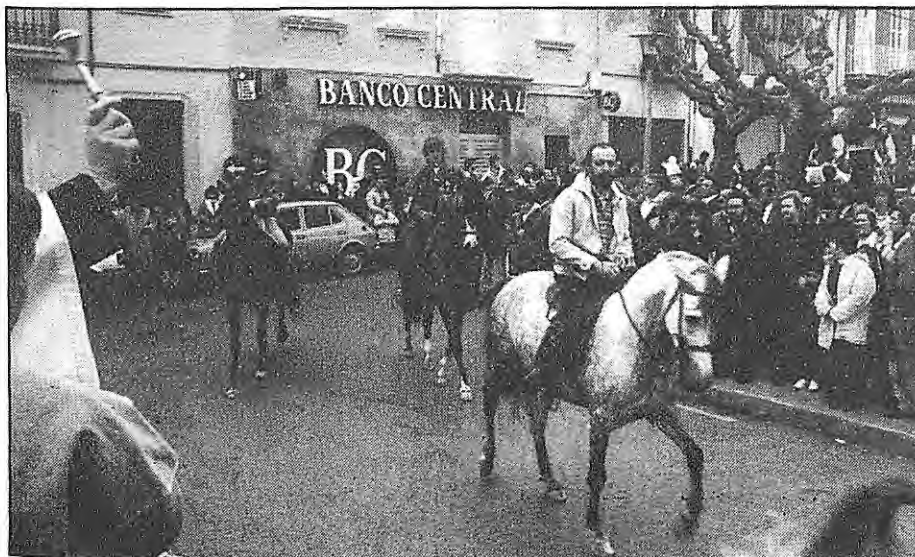
Tampoc tenim fotografies recents d'en Tià, perquè no li agradava que el fotografiessin, al·legant el seu desgast físic, natural d'altra banda d'una persona de la seva edat.

Resten, però, en el poble senyals de les seves petjades: des de les pedres del Casino als contes sobre el Castell. Tanmateix, potser el millor que podem fer ara per recordar i homenajear en Sebastià Gispert i Oliveres

(Tià Bou), que va morir el passat dia 4 de gener d'enguany, és fer un repàs als seus escrits que ha anat publicant aquests darrers anys al Butlletí amb un esperit servicial i poètic.

I deixem que siguin paraules seves -escrites quan la seva malaltia començava a impedir-li una col·laboració amb nosaltres tan intensa- les que tanquin aquest petit espai que hem volgut dedicar-li amb estimació, agraïment i respecte: "*Les volgudes i estimades platges són l'eix d'un destí. Elles em criden, volen que gaudeixi el sol exent i tombades de sol, la clara lluentor de la seva lluna; com també contemplar el bell paradís que les embolcalla. Haver d'allunyar-m'en porta dintre meu unes mogudes i conformades raons*"

Col·lectiu de Redacció



Festa de Sant Antoni

Diu la dita popular: "Per Sant Antoni del porquet, que tothom passegi amb el cap dret".

I els que aquest dia passejaven amb el cap dret eren els animals, protagonistes del dia, que ens van oferir una desfilada sortint de la benzinera fins a la Plaça, on van ser beneïts pel mossèn. Seguidament, van fer un tomb per altres carrers de la vila per tornar anar a parar a la plaça on es va oferir després, a tota la gent, un seguit de productes que van fer les delícies de tots els assistents.

Foto VALL-LLOSERÀ



Assassinat a la parada de l'autobús

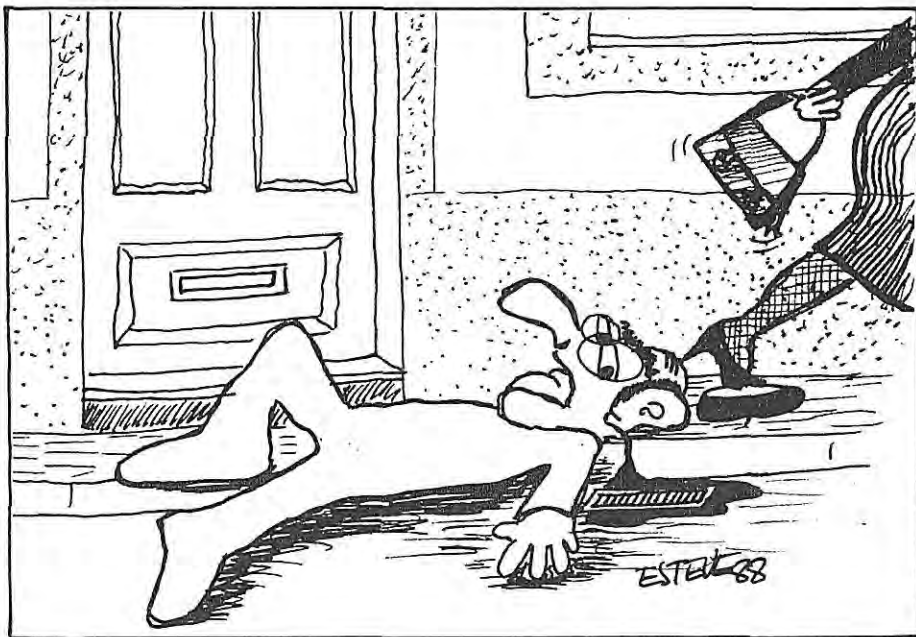
AQUELL home amagava malèvoles intencions, segur. Sempre s'havia enorgullit de la seva precisió a l'hora de judicar la gent. Estava convençuda que un segon després de la primera ullada podia concloure un diagnòstic exacte. S'havia passat la vida oferint generosament els serveis del seu sisè sentit a amics i familiars, sense que li fos requerit ni generalment massa atès.

Ara, observant el subjecte que esperava amb ella l'arribada de l'autobús estava absolutament persuadida que a tres metres hi tenia un delinqüent. De fet no li calia ni encomanar-se a la seva intuïció, l'aparença física era prou explícita. Robes erosionades per massa anys a la intempèrie, cabells greixosos que evidenciaven una relació difícil amb l'aigua, barba d'una setmana i especialment uns ulls sango-nosos, alcohòlics, capaços de resistir qualsevol atrocitat sense el més lleu parpadeig.

Se'l mirava de reüll, amb aquella prudència que es manifesta quan predomina la basarda, i en cap moment li fou possible constatar que l'home abandonés l'aire abismat de decaïment. Malgrat tot, estava segura que la inspeccionava meticulosament, com una au rapaç la seva víctima.

Inconscientment, les mans li palparren el collar i s'arrapà a la bossa com si fos l'únic centre de gravetat creïble. Pensà que els carrers estaven impossibles, que no es pot sortir de casa. Se sentia enfrontada a la societat i a les autoritats que permetien que gent així anés plàcidament pel món en lloc de florir-se darrera reixes. En vida de Franco aquestes coses, com tantes altres, no passaven.

El cor li batejava tan fort que considerà que la deuriem estar sentint des de l'Himalaia i no obstant, això ncomprendiblement, ningú no li oferia auxili. Continuava mirant-lo de reüll, atemorida, però a la vegada profundament indignada, pensant que aquell trinxeraire després d'atracar-la, colpejar-la, qui sap si voldria violar-la o assassinar-la, disposaria de més drets que qualsevol persona decent i un indesitjable advocat comunista ho justificaria tot amb alguna historieta de



marginació, atur i injustícia social. O al·legarien incapacitat mental i passats quatre dies abandonaria la presó. Que tothom sap que entren per una porta i surten per l'altra.

Mentre es mantenia allà dreta, paralitzada de pànic, l'inconscient li estirava de la troca de la memòria una selecció de records inoportuns. Evocà angustiosament alguna de les més intenses pàgines de successos d'entre totes les que llegia a diari amb una certa avidesa morbosa. També aquelles narracions d'un vell conegut especialista a relatar fets esgarriposos.

La por no és precisament una condició afavoridora i aquella senyora de tan atterrada com estava, resultava patètica. Pàlida sense concessions, les cames inestables, banyada en la clàssica suor freda que sempre presagia alguna malaureja. Les dents, trèmules, més que picar li repicaven, a causa del petit joc dels seus postissos. Semblava que podien sortir expulsades en qualsevol moment.

En una de les periòdiques llambregades advertí que el malfactor se li apropava pesadament. Un espasme d'epicentre imprecís la sacsejà de cap a peus, la vista de sobte se li emboirà i durant uns segons semblà que cauria desmaiada. Fou aleshores que s'arrapà més fort que mai a la bossa i quan

tenia aquell home escassament a un metre la va fer voleiar amb un extraordinari estil de llançador de martell olímpic i li esclafà a la mandíbula. El delinqüent evidencià una feblesa desmesurada, producte segurament de massa dies d'alimentació frugal i es desplomà sense sentit. La caiguda exànime, com un titella a qui amputen els fils, finalitzà desafortunadament a l'aresta de la vorera. Quan la dona, després d'una cursa esvalotada, es trobava a més de cent metres del lloc dels fets, un fil de sang dibuixava una línia en el paviment.

Dos dies després, en el seu domicili, visitava la protagonista de la nostre història, aquell conegut especialitzat en cròniques truculentes. Abans que ella tingués oportunitat de relatar-li la gesta, el vell amic, com de costum, la informà part de les darreres novetats:

-"Els carrers estan més intransitables que mai, ja no respecten ni els miserables. Abans d'ahir van trobar mort a la parada de l'autobús un infeliç que d'ençà que perdé la feina malvivía mendicant en el nostre barri. L'havien colpejat salvatgement."

1988: alegria en commemorar el centenari del Casino Llagosterenc

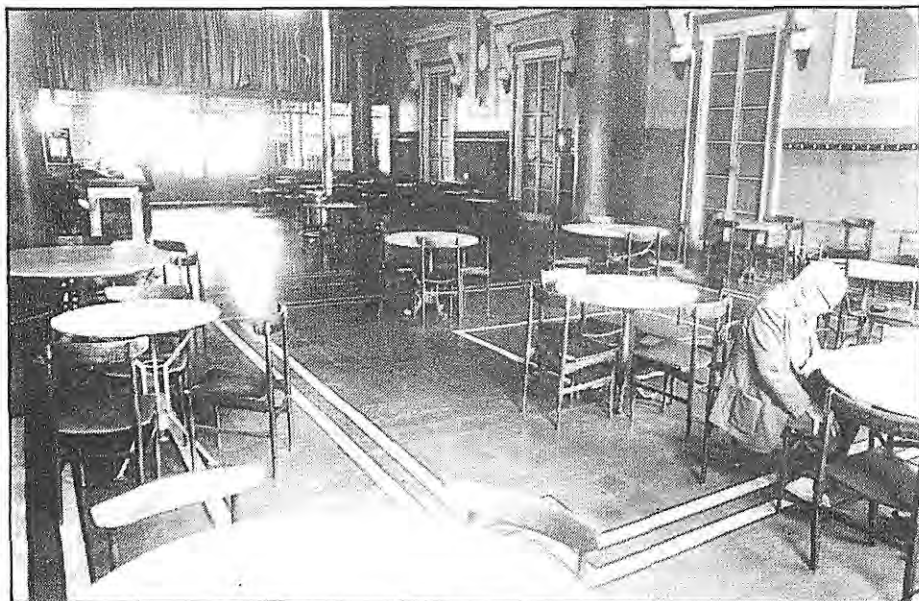
Avegades, en parlar de fets memorables de la vila, hom cau en un sentiment excessiu que encenga l'esperit. I és cert que els humans tendim a ponderar les coses del passat, en particular les més ben fetes i importants. Deu ser el mecanisme mental que ens fa desvetllar la memòria, i lliga alhora els moments més agradables i esborra els desagradables.

Encara ara, es conta que al segle passat hi havia a can Caldes un Casino, constituït pels individus d'idees liberals. Però a mesura que passaven els dies, aquella societat de germanor va agafar un gir distint i va ser governada pels cacics de la vila, i amb aquella nova activitat social va perdre tota la simpatia. I un bon dia va deixar d'existir.

I en aquells temps, ja hi havia al nostre poble -com a tota la comarca- un corrent de prosperitat comú, generat per la indústria del suro. Aquells moments es poden qualificar d'esplendor. A més a més, hi havia un sentir profund d'unió unànime, el qual facilitava de posar en pràctica el concepte d'associació. I els afeccionats tocats d'aquesta noble dèria es reunien sovint per difondre pensaments i per comprendre's millor. És veritat que les coses importants no neixen del pur atzar, sinó que les fan amb treball i perseverància les persones. No és estrany, doncs, que un dia sortís la idea de crear un nou Casino. En aquells inicis de moviment d'aspirar a més, es formularen parlaments, suggeriments múltiples i observacions per a l'obtenció de l'objectiu de la seva fundació.

Activitat ascendent al Casino

Està escrit que la part econòmica la resolgueren lliurant una pila d'accions nominals a favor dels socis que les anaven comprant. Amb els primers diners van comprar el terreny des de l'ex-Agrícola fins a can Pallí. On construïren una nau apta per al cafè i sala de ball per als dies festius. Al cap d'uns anys d'èxit es va fer una segona nau amb el fi exclusiu de saló cafè, és on ara hi ha la Discoteca. Aquella peça afegida estava molt ben ideada i pintada amb gust. D'aquella manera es podia prendre cafè o altres begudes



La reforma del Casino dels anys 30 fou impulsada per una Junta d'esperit progressiu i actiu.

independentment. I el primer local fou destinat per fer-hi ball, teatre i més endavant cinema. D'aquesta forma anaven passant els anys tranquils i còmodes. En arribar la dècada dels vint, el Casino era el negoci més brillant que hi havia a la vila. I pocs casinos tenien aquell perfil acusat econòmic, com el de Llagostera, ja que aquesta societat recreativa a més de l'assenyalat comptava amb una nodrida biblioteca que deia molt a favor del poble. I a causa de la gran concurrència, que anava sugmentant de gent, l'edifici va quedar petit i vell. Així s'arribà a l'any 1930. Llavors, calia ampliar-lo i modernitzar-lo adequadament. Bufaren vents favorables per fer-hi una reforma. És clar que el camí a seguir era difícil i arriscat, perquè s'havia de planificar molt bé i finançar-lo. Amb tot, va haver-hi sort, ja que, una junta d'esperit progressiu i actiu féu un projecte molt ambiciós de

transformació global. Posteriorment fou presentat a una reunió general de socis. I en aquella assemblea democràtica i respectuosa als estatuts s'aprovà per majoria absoluta, reeixint aquell esperit renovador establert en forma sobirana. Tanmateix, el Casino tornà a reedificar-se magníficament. Ha passat més de mig segle i és l'immo ble ostentós que ens acull. És evident que molta gent gran ho recorda perfectament, perquè era una època no gaire llunyana i molta gent de la vila encara són vius i en foren actius espectadors entusiastes, i alguns altres, fins i tot actors de la reforma. Gràcies, doncs, al concurs d'aquella junta de temperament progressiu i l'actuació de conjunt d'aquella assemblea general de socis que li va donar tant de suport, se'ns ha donat a posseir una estupenda joia per a poder gaudir-ne tants anys, i encara ara, ens causa admiració i fidelitat!

La Penya la Nau

El fet de tirar endavant la reforma va desplaure a un grup de socis, que es va oposar aferrissadament a la millora. I en veure que havia fracassat, va constituir la societat la Penya la Nau, amb el propòsit empedreït d'abatre el Casino. No va poder. I un dia impensat va naufragar l'empresa. Però perjudicà el bon camí de la reforma. La segona petacada més forta i dura va ocórrer després de la guerra civil, perquè el Casino va quedar segrestat en temps il·limitat, la qual cosa li comporta un perjudici i endeutament inquietant. Es pot dir, que sort que el temps ho sol adobar tot, perquè amb el pas dels dies quedà alliberat i tornà a ser l'únic cinema que hi havia al poble, llevat del Casal Parroquial on sols va la mainada. I ara, hi ha qui diu que el valor real del Casino s'acosta als cinc-cents milions de pessetes.

Moment actual

És inqüestionable que la junta actual es mou i exerceix amb molt d'encert. Aquest any, ha resolt el fred al saló cafè, hi ha posat cadires noves, restaurant convenientment les taules, ha gestionat amb èxit el finançament del pintat de la façana a la Generalitat de Catalunya, ha organit-

zat amb acceptació les quines, ha impulsat a fer teatre, cinema clàssic, concerts de categoria i altres afers interessants.

Amb el que hem escrit, hom pot contemplar la fiabilitat que hi havia antany d'unió general, la qual incentivava a produir iniciatives de caràcter col·lectiu i fomentava entusiasme pel Casino. Avui, això no hi és, s'ha fos. Ara assenyalarem els fets més rellevants que excel·leixen i el fan anar de mal borràs: la crisi del cinema, la del ball, la creació de la llar dels jubilats, la conformació voluntària de separar-se d'organitzar els festeigs de la Festa Major, el Casal Parroquial, els esports duts cada dia que passa amb més distinció des de l'Ajuntament i el més preocupant de tots: la tongada imparable de pubs i discoteques que acaparen la joventut. I és perquè hi troben la seva predilecta satisfacció.

Cal una idea nova per prosperar

Davant de tants imponderables contra els quals ha lluitat i lluita el Casino, potser ha arribat el moment de plantejar-se seriosament una nova fita a seguir més rendible de les que posseeix, sobretot ara que hi conviuen amb drets i deures iguals els dos

sexes. Molt bé!, No seria d'interès econòmic construir-hi un pub modern i que és millorés notablement la discoteca? Això es podria intentar de fer, perquè aquesta societat recreativa pot disposar de crèdits i d'espais més que suficients per dirigir-lo perfectament. Així es podria posar a l'altura de les circumstàncies actuals i de passada els nois i les noies de la vila tindrien l'oportunitat d'integrar-s'hi unànimement amb caràcter de germanor i unió. D'aquesta manera s'hi podrien moure al seu aire de viure que tan bé cultiven utilitzant els seus preferits gustos. Això podria permetre al Casino poder recobrar l'èxit lúcid i leal antic, per reprendre amb vigoria cent anys més. Vegeu el que deia fa pocs dies l'escriptor famós Julián Marias a la Vanguardia: "*s'és, no sols el que es viu en un moment del temps, sinó el que s'ha estat i el que es pretén ser*". A veure, doncs, si dels coneixements que tenim del que ha estat i és, sabem ara encertar la noció més lúcida pel que *pretén ser al futur!*

Josep Vila i Soteres

ALDITRANS JAPIC

—Servei de Recaderia a:

- * Barcelona
- * Figueres
- * Girona

LLAGOSTERA
C/. Girona, 16
Tel. 83.01.83

BARCELONA
C/. Almogavers, 131
Tel. 300.54.67

FIGUERES
C/. Lleó, s/n.
Tel. 50.55.08

GIRONA
C/. Alacant, 1
Tel. 23.72.00

**SERVEI ESPECIAL
TELEFAX**

El Casal, sempre endavant

EN els pobles fan falta persones que siguin capaces de fer coses grans i petites. A voltes sembla que solament els grans personatges tenen l'exclusiva de les gestes importants. I no sempre els resultats són positius, ni a per a ells ni per als que els envolten.

Els del Casal no pretenem ser importants en res personal. Però sí que intentem agafar-nos tan fort com podem a les realitats, siguin les que siguin, per poder portar a bon port la barca que ens ha tocat conduir.

Un dia serà passant pels carrers a recollir les ampolles de cava i el paper de diari que les bones persones de Llagostera ens guarden. Podria ser que algú se'n doni de menys... Un altre dia serà organitzant grans festes ben lluïdes, i semblarà que som uns grans senyors... Els del Casal som així. Al servei dels nens i nenes, joves i de tots els que es vulguin beneficiar d'aquesta entitat, orgull de la nostra població.

Avui us farem cinc cèntims d'algunes de les nostres activitats.

L'Assemblea anual de socis.— Divendres, dia 26, tal com estava anunciat, es varen reunir al local del Casal tots aquells socis que volgueren participar vivament de la vida oficial del Casal. L'ordre del dia mereixia un respecte, i encara que molts dels socis donen un vot de confiança a la Junta Directiva, seria bo que fossin més els que volguessin seguir de ben a prop les il·lusions, projectes, estats de comptes, problemes, inquietuds, etc. i de primera mà. De totes maneres, us puc dir que el clima va ser molt bo, es va fer molta feina i que al final aixecàrem el porró.

Carnestoltes.— Qui ho havia de dir... Una activitat nascuda amb els del Casal i de cara a la mainada del poble, avui, al tercer any, ja és una festa de tota la vila, amb una magnífica participació de petits, joves i persones de tota mena, sota el guiatge de la Comissió de festeigs de l'Ajuntament, això vol dir amb la participació de totes les entitats culturals i recreatives de Llagostera. Com sempre, cal que algú passi al davant. Els vagons segueixen la màquina. I no n'esteu convençuts, que aquestes activitats realitzades en



Foto VALL-LLOSTERA

Espectacle de Rialles del grup ATIM.

grup, agermanen i uneixen de veritat? Jo crec que sí.

Rialles.— Ja s'ha publicat per tots quatre cantons el programa anual dels espectacles que, a través de Rialles d'Omnium Cultural, passen pel teatre del Casal. Després de poder aplaudir els alumnes del Col·legi Ntra. Sra. del Carme amb la representació dels Pastorets, el dia 17 de gener poguérem contemplar una divertidíssima comèdia presentada per Arrels Grup de Teatre, El dimoni cucarell. I el dia 31 de gener, per celebrar el 7è aniversari dels espectacles Rialles a Llagostera, s'escenificà la Farsa de la mestressa i els majordoms, a càrrec del conegudíssim grup A.T.I.M. (Aula de Teatre de la Institució Montserrat). Ens transportaren al món dels grecs antics i aquelles famoses tragèdies es convertiren en divertida i animada comèdia, per la magnífica adaptació expressa per a un públic com el nostre.

I el dia de Carnestoltes, el 14 de febrer, no gaudirem de valent amb l'espectacle de la tarda al teatre del Casal? Encara els vailets i vailetes entonen les cantarelles característiques d'aquests grans artistes del Teatre Mòbil, en la seva genial interpretació de Sing Sing la balada dels germans Nicolau.

Quina llàstima que no se'n vulguin aprofitar més gent d'aquests bons

espectacles, i quants pobles voldrien tenir aquesta oportunitat i per raons òbvies no les poden assolir. O és que la cultura divertida no és cultura? O és que la cultura sols es dona a l'escola? O és que...

Socis.— Una pregunta que he fet moltes vegades: "Ja ets soci del Casal?" Déu n'hi do dels socis que l'entitat té en aquests moments, però encara són pocs. Som uns 220. Es cotitza poc i els avantatges són moltíssims. Ho saben molt bé aquells que tenen fills i les diferències de preu que els uns i els altres noten, tant per al Casal d'Estiu, com per a les activitats del Club Cinema Casal.

Però més que parlar dels beneficis, que sempre són importants, m'agradaria demanar a tots aquells que encara no ho sou, que penseu que si som més socis, més coses podrem afrontar de cara als petits i joves. Els projectes són molt ambiciosos. Per què no us feu socis d'una Associació segura com la del Casal, encara que no us en pugueu beneficiar directament, encara que tingueu els fills grans, encara que... O és que no hi heu pensat mai... Torno a preguntar: "Ja ets soci del Casal?" Per a més informació als de la Junta Directiva del Casal o a can Llinós que tenen impresos repartats i tot. Gràcies!



Foto VALL-LLOSERA

Els del Casal també es van disfressar per Carnaval.

Projecte d'ampliació.— Us preguntareu per què encara no hem començat. I teniu tota la raó. Sabeu que les coses s'han de fer i ben fetes. S'estan fent els projectes. Han de passar i ser visats per bombers, col·legi d'arquitectes, etc... I són passos tan lents... Però no patiu, que així que tinguem els permisos, informarem adequadament tant de les obres com de la campanya de finançament que tenim preparada.

Matança del porc.— I ja hi tornem a ser. No parem. Estem treballant per preparar la gran diada de germanor a l'esplanada del Casal, fent un bon dinar de campanya, amb les mongetes, les botifarres, les llonzes, el fetge..., i sobretot les bones cares tant dels que desinteressadament treballen i s'esmenen per servir bé, com dels comensals, que l'any passat foren uns 600. Els programes són a la impremta. Les il·lusions "a tope" per

part dels membres de la Junta Directiva. Falta que us animeu i vingueu al Casal a passar un dia d'aquells que es recorden. Al matí, futbol, i a la tarda, agafeu-vos, una representació teatral precisament de la Ventafocs, de Josep M. Folch i Torres, i que alguns llagosterencs encara recordaran d'aquells bons temps que la "jovenalla" del nostre poble la representà al petit escenari del qual en deiem el teatre "d'Auxili".

No ens agrada ni el pessimisme ni la desesperança. Ho estem demostrant. Els del Casal oferim optimisme i il·lusió. Potser perquè volem ser d'aquells que volen ser capaços de fer coses grans o petites. Petites o grans, tant se val. La qüestió és fer coses. I amb l'ajuda de tots, seguirem endavant. El Casal, sempre endavant!

**Miquel
Vall-lloera i Demiquels**

Consiliari del
Casal Parroquial Llagosterenc



**MODA SPORT
M. CANO**

**GRAN ASSORTIT EN XANDALLS.
PANTALONS XANDALLS SOLTS
i ROBES ESPORT**

A LLAGOSTERA: C/. Camprodon, 2 (al costat del Banc Bilbao)
TEL. 83.09.71

Obert tardes de 5 a 8. Dilluns tancat.



**ANUNCIEU-VOS
al**

Butlletí



Mobles i Fusteria

RoyBa

J. Bagudanch - J. Rodriguez

C/. Barcelona, 5

LLAGOSTERA

**COMERCIAL
LLAGOSTERA**

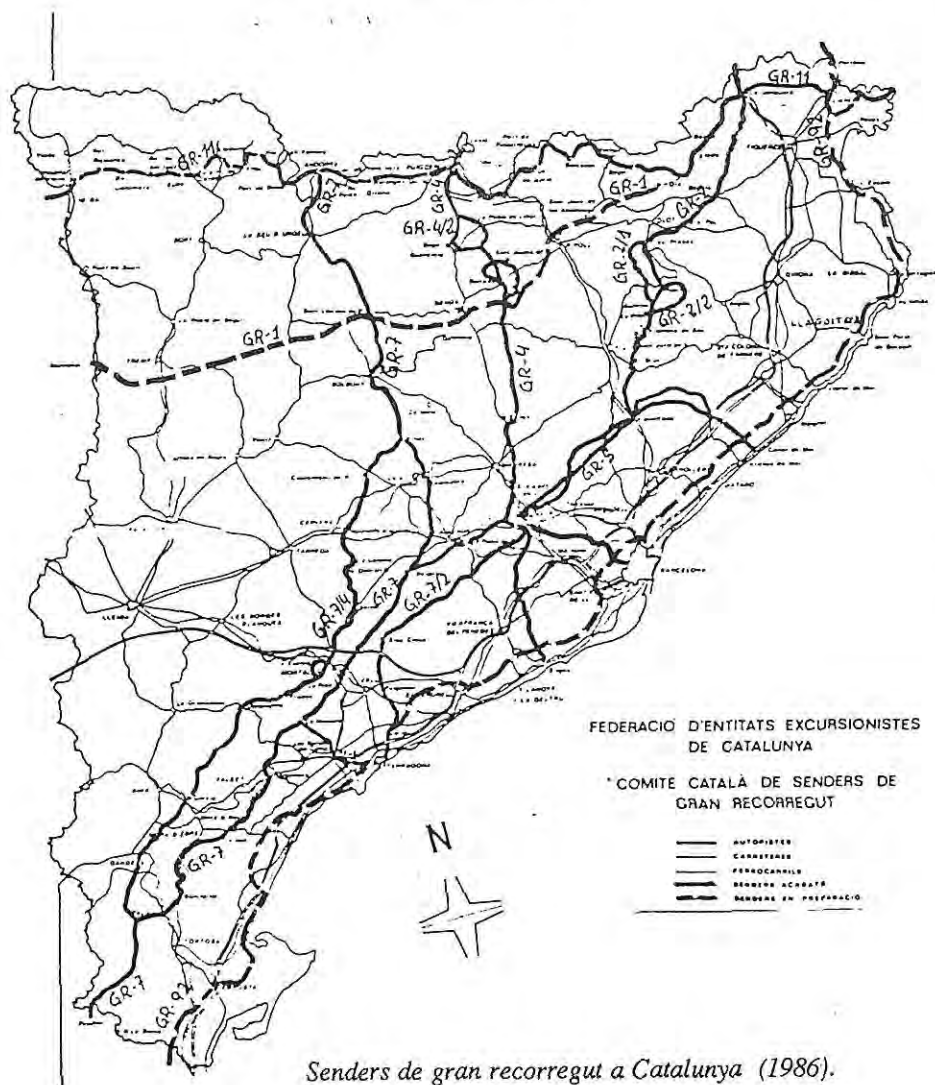
TOT PER A LA MAINADA

**JOGUINES
ARTICLES PRIMERA INFANCIA
BICICLETES I RECANVIS**

Compte Guifré, 8 - Telèfon 83 02 04 - LLAGOSTERA

Els senders de gran recorregut

EL passat diumenge 24 de gener, el Col·lectiu del Butlletí va anar al Massís de les Cadiretes amb la idea de passar-s'ho bé, també amb la intenció de conèixer una mica més les muntanyes més properes a nosaltres. La idea sortí arran del projecte que alguns dels camins que recorren el massís estiguin connectats amb una xarxa europea de rutes de muntanya que són conegudes com a Senders de Gran Recorregut (SGR). Amb el mateix incentiu, fem aquí una presentació d'aquests senders i, més concretament del que ha de passar per terres del nostre municipi: el GR-92 Mediterrani. Parlarem també, gràcies a l'ajuda de l'Esteve Fa, del Massís de les Cadiretes.



Senders de gran recorregut a Catalunya (1986).

390.000 km. de camins de muntanya, nets de bardisses i degudament senyalitzats, creuen Europa en totes direccions; són els Senders de Gran Recorregut. Aquests senders segueixen itineraris aptes per a persones de qualsevol edat. Les característiques d'aquests itineraris, alçada, situació relativa, horaris de marxa, descripció dels finals de jornada amb possibilitat d'allotjament, serveis d'urgència i altres, vénen indicades en les anomenades

Topo-guides les quals, a més a més, descriuen el recorregut de l'itinerari pas a pas. Hom proposa també les jornades concretes, procurant que les més llargues no sobrepassin de 6 a 7 hores de marxa. El camí indicat no busca fer dreuera, sinó que passa pels llocs més interessants.

Les persones dedicades a senyalitzar i tenir cura dels senders o fer-hi llargues caminades (els anomenats

Grans Caminants) s'agrupen en la Federació Europea de Turisme Pedestre, la qual compta amb 1.800.000 afiliats.

El senderisme a Catalunya

A Catalunya, el precedent més proper dels Senders de Gran Recorregut es podria personalitzar en Joan Domènech i Miró, que al 1965 amb altres muntanyencs de les comarques meridionals de Catalunya, començaren a recuperar camins de muntanya: un per any.

El senders però, només es van començar a senyalitzar seguint els codis universalment establerts ara fa 14 anys, i actualment es mantenen una xarxa d'uns 2.000 km, conservada per unes 150 persones escampades per tot el país.

Tanmateix, no és fins el 1979 que s'aproven els Estatuts del Comitè Català de Senders de Gran Recorregut constituït 6 anys abans en el si de la Federació Catalana de Muntanyisme.

Finalment, l'octubre de 1981, la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya en el seu reglament, contempla la figura i defineix les funcions del Comitè de Senders de Gran Recorregut.

El sender GR-92 Mediterrani

El GR-92 Mediterrani seguirà els 300 km de costa del Principat des de Portbou (Alt Empordà) fins a Uldecona (Montsià). Aquest rebrà una colla de senders que sortiran d'ell mateix i hi tornaran, després de passar per una o més poblacions, indrets d'interès, etc... Hom anomena aquest senders,

senders de recorregut circular (RC-92). Aquests són, de fet, els que permetran conèixer més a fons els llocs pels quals passarà el sender, que augmentarà la seva longitud total en 500 km més.

En el cas del GR-92, considerant que el sender travessa zones de gran aflluència de forasters, a més de la usual topo-guia es faran uns tríptics de butxaca en quatre idiomes que cobriran tot un RC-92 i la part del GR-92 corresponent. Cada tríptic anunciarà una o més localitats amb promoció dels paratges i peculiaritats que pugui oferir al visitant.

Per a la realització d'aquest sender, amb un pressupost aproximat de 12.000.000 ptes., es compta amb el suport de diferents departaments de la Generalitat i amb l'ajut concertat de les Diputacions de Girona, Barcelona i Tarragona. Es compta especialment amb el treball desinteressat d'una colla de persones, algunes de les quals, des de fa temps, s'hi dediquen en diferents indrets de Catalunya. D'altra banda s'aprofitarà la dinàmica de camps de treball a l'estiu per deixar enllestits ja aquest proper any el tram que va des de Portbou a Sta. Coloma de Gramanet.

Tanmateix el GR-92 neix amb l'ambició de tenir més que 800 Km de recorregut, ja que s'espera que aquest sigui només un primer tram d'un sender que arribi a circumdar el Mediterrani i sigui

camí de trànsit per a gent de les més diverses cultures.

Planificació senderista a Llagostera

Amb la finalitat de començar a iniciar les proposicions sobre el terreny del recorregut definitiu de la GR-92 i dels RC-92 es van reunir el 10 de gener passat a Llagostera, representants de grups excursionistes i coneixedors de la zona que ha de travessar el GR-92 des de Portbou a Sta. Coloma de Gramanet. La reunió va ser portada per en Llibert Curulla, promotor d'aquest sender i de la Comissió Tècnica del Comitè Català de Senders de Gran Recorregut. Participaren en la sessió en Joan Sàbat del G.E. Bell-Matí, i l'Esteve Fa.

El punt més important de la jornada estava a trobar gent que, coneixent bé cada racó de les nostres muntanyes, volgués col·laborar a decidir l'itinerari definitiu. També es plantejà la necessitat d'haver-hi dos tècnics del Comitè de Senders a cada un dels cinc camps de treball que s'estan preparant per aquest estiu i que han de deixar enllestits de 30 a 35 km de sender cada un.

Referent a l'estructura organitzativa del projecte es ressaltà la importància de l'existència d'unes vint o trenta persones que dins el comitè mantinguin la dinàmica organitzativa per tal

que els diferents grups que treballen en el projecte no quedin desconectats. També es ressaltà la importància que les coses es facin en petits grups, perquè si falla alguna persona hi hagi altres coneixedors de la feina.

Quant al paisatge del GR-92, se centrà especialment en la Costa Brava de la qual es digué que "és un espectacle" si bé algú afegí que "a vegades vergonyós". Es féu palesa la importància d'Empúries, per on passarà el sender principal, i de les Gavarres. En el cas d'aquestes últimes, a causa del seu interès es farà un camí circular que les recorri exclusivament i que torni al GR-92.

Es parlà també del manteniment, un cop tot estigui enllestit ja que si no se'n té cura es poden perdre tals de sender, només quatre anys després d'haver-se posat a punt. Per això es connecta amb persones de centres excursionistes disposades a prendre el compromís d'assegurar el futur d'un tram de sender. És important el suport dels Ajuntaments dels termes pels quals passa el sender per garantir el seu futur.

Incidències dels senders de gran recorregut

Els Senders de Gran Recorregut incideixen, directament o indirecta, sobre el medi. Aquest tema se'l plantejaven el maig passat a Planoles els representants dels Comitès Nacionals de Senders de Gran Recorregut dels Països Pirinencs. Reflectim aquí algunes de les conclusions d'aquelles jornades i altres consideracions sobre el tema:

*A Catalunya, cada any es perden irreversiblement entre 20 i 80 km de camins, corriols i variants, principalment per culpa de la deixadesa dels habitatges i per l'acció dels vehicles de tot terreny. En la idea del senderisme hi ha implícita la intenció d'anar contra aquesta direcció.

*Els senders són un mitjà a l'abast dels mestres de les poblacions per on passen, per familiaritzar la mainada amb el medi en què viuen.

*L'acolliment dels caminants a les poblacions pot comportar una revalorització de la seva cultura local (i això és el que es proposa i s'intentarà) sense necessitat de crear noves infraestructures, però també hi ha el perill de l'obertura d'una línia turística que perjudiqui el medi i despersonalitzi les característiques pròpies de la població.

*Les topo-guides incrementen la informació global sobre el paisatge, tant en l'àmbit natural, com en el cultural, com en l'històric, facilitant així un millor



Font d'en Dalmau, any 1986. Després d'aixecar un menhir.
D'esquerra a dreta: en Lluís, l'Enric, en Josep i la Dolors.

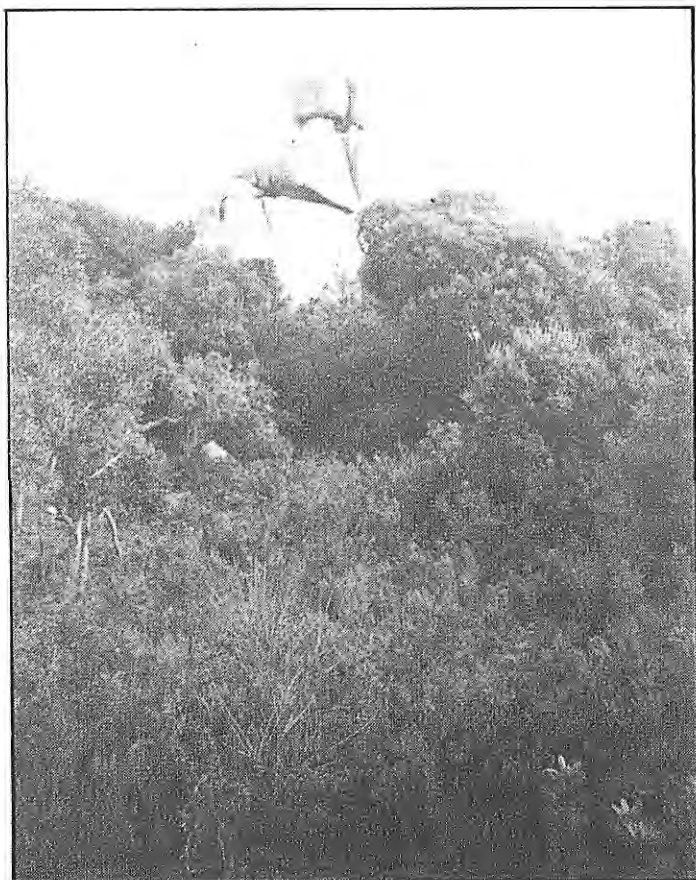
coneixement del país.

*Els senders són camins que faciliten l'accés dels bombers a la muntanya en cas de foc i són per tant un element de lluita contra els incendis.

En general, la idea del senderisme és considerada positivament pels qui la coneixen. Això fa que, poc a poc, vagi, també en les nostres terres, agafant força i que es plantegi ja, la

manca d'una legislació autonòmica que, entre altres, potenciï la identitat legal dels Comitès de Senders com a Òrgans tècnico-reguladors de les senyalitzacions de muntanya.

Massís de les Cadiretes



Pedra sobre altra, monument natural al Massís de les Cadiretes.



Menhir d'en Llach, trobat i aixecat fa pocs anys al terme de Llagostera.

Possibles traçats de la GR-92 al seu pas pel massís

PER seguir la costa en direcció nord des del pic de les Cadiretes (519 m), es pot fer anant a trobar directament el mar a Sant Feliu i continuar per la platja, o bé caminant, paral·lelament a la costa, però sense deixar la muntanya.

En el primer cas, a partir del puig de les Cadiretes es passa per can Rusques. En aquest punt, es pot sortir del camí per visitar Sant Grau i l'enterrament prehistòric de Pedra sobre Altra. En tot cas, continuant el camí principal trobarem després can Cabanyes de Montagut, Sant Baldiri i can Codolar (antic quarter sobre Sant Benet), per

acabar entrant a Sant Feliu per la zona del cementiri. Can Cabanyes i Sant Baldiri són dues cases de pagès construïdes un parell de segles enrera. La primera, abandonada fa pocs anys, ha estat saquejada peça a peça i avui en queda només mitges parets que indiquen la grandiositat de la casa pairal. També en queden altres elements que parlen de temps pròspers ja acabats, com són el pou i un gran desguàs per regar l'hort. A Sant Baldiri, en canvi, si bé està en mal estat, els caçadors de St. Feliu priven que s'acceleri el procés de destrucció utilitzant-la per a diferents afers. El nom de Sant Baldiri

prové de la capella dedicada al sant que es construí al costat mateix de la casa. També Sant Benet, malgrat que el seu nom pot fer pensar que es tracta d'alguna ermita, és una casa pairal d'uns dos segles d'antiguitat, en la qual hi havia una habitació, no pas una capella, dedicada al sant. Sant Benet, però, té també l'atractiu de comptar amb un jaciment de sílex de l'epipaleolític en el qual s'han trobat més de 5.000 peces semblants en forma de triangles d'uns 2'5 cm de llargada i que hom anomena "benets".

També es pot arribar a Sant Feliu passant, després de can Codolar, per Pedralta, amb sortida a la carretera de St. Feliu-Girona.

Esteve Fa, que ens ha ensenyat diversos camins pel massís, s'inclina

per la idea d'endinsar-se encara més cap al nord per terres interiors, abans d'agafar la costa. En aquest cas, l'itinerari passa també per Sant Baldri, però llavors es continua per Plana Basarda (amb possible visita al Montclar), la cova de la Tura, can Llauredor i can Pla (aquí es pot visitar el monestir de Solius), per trobar finalment la carretera de Girona a Sant Feliu. Des de la cruïlla de carreteres, es pot seguir cap a Romanyà o cap a la costa.

Plana Basarda, situada al peu del Montclar (417 m), és més un altiplà que una plana, ja que es troba sobre d'escarpades parets. S'hi pot accedir de manera fàcil per un petit coll. Malgrat la peculiaritat de l'indret, l'interès de Plana Basarda es troba en les runes del poblat ibèric que l'ocupa, com també les oliveres, els fruits de les quals segurament servien per fer oli mitjançant la premsa, la base de la qual encara avui es conserva sobre la roca viva. D'una espectacularitat especial són una dotzena aproximada de sitges fetes dins del granit negre, tenen forma d'ou d'uns 2'5 m de fondària i 2 m d'amplada. L'entrada és cilíndrica, de 40 cm de diàmetre, i 40 cm de fondària. Dins algunes sitges, hi han crescut plantes i d'altres estan inundades per l'aigua de pluja. Una d'elles deu comunicar a alguna banda, ja que per més que ploqui mai no s'hi acumula aigua. De tota manera, expliquen que, per aquella zona s'hi ha vist algun escurçó fent l'exploració una mica més excitant, d'acord amb el nom de la plana. Pel que fa a eines i altres materials no s'ha trobat res, si bé se sap que als anys 20 uns alemanys van netejar les sitges i se'n van endur el que van trobar-hi. En relació amb els edificis del poblat, hom pot veure arran de terra les restes de les parets. El conjunt del poblat ocupa unes dues hectàrees d'extensió. Un altre element interessant que es conserva és una immensa rasa a terra que recull l'aigua de les escorrenties del terreny, que serveixen de dipòsit. Una estructura d'aquest tipus es va trobar soterrada als terrenys del taller de can Casas quan van ser rebaixats.

També la cova de la Tuna és una resta arqueològica important. És de l'Edat del Bronze, té de 2'90 a 3'20 m de fondària, 2'30 m d'ample i 1'90 m d'alçada. La boca, de forma circular, té un diàmetre de 0'70 m. Plana Basarda i la cova de la Tuna són, doncs, dos bons arguments per esperar un xic més a apropar-se a la costa, que es pot retrobar, com ja hem indicat, un cop passat can Llauredor i Solius.



Foto ESTEVE BARCELÓ

Membres del Col·lectiu amb l'Esteve Fa al Pic de les Cadiretes, mentre treballàvem en aquest dossier.

Altres centres d'interès del Massís de les Cadiretes

Hem parlat ja d'alguns monuments megalítics, però al massís n'hi ha d'altres: en total, tres menhirs i dos dòlmens. Els menhirs són coneguts pels noms de l'Avi (situat dintre el terme de Tossa), el d'en Llac (al mateix camí de les Cadiretes a can Rusques) i el de Montclar. Els dòlmens són el de can Federal i el d'en Garcia. Ambdós, de fet, són paradòlmens, és a dir, dòlmens naturals que l'home ha aprofitat tapant forats, etc...

Altres elements d'interès són els forns de calç que al segle passat estaven en plena activitat. Així St. Llorenç compta encara avui amb dos d'aquests forns. També n'hi ha al puig Morató i a can Guardiola. Ja fora del terme de Llagostera, n'hi havia un de molt gran a Giberola. La calç d'aquest forn era repartida, a finals dels vuit-cents i començaments dels nou-cents, a diferents indrets de Catalunya (Palmós, Barcelona, etc.) mitjançant el transport marítim. El que no van trobar, però, aquells forners va ser la calç cristallitzada, un filó de la qual travessa el pla de Sant Llorenç, des del veïnat de Llobatera, en direcció a Sant Feliu.

També els molins presenten un atractiu especial. A part dels de Ridaura, cal destacar el Molí d'en Risach, que és situat a la riera de Tossa i recull les aigües del Puig de les Cadiretes. Ha estat arreglat i es conserva en

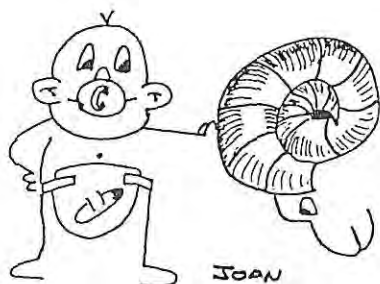
unes condicions prou bones, al mig d'un pla dins una fonda vall on hi ha arbres de 20 a 25 metres d'alçada.

A més de les esmentades, hi ha centenars de petites sorpreses amagades arreu, que fan companyia a les restes d'una vintena d'habitats que tres o quatre segles enrera mantenien el Massís de les cadiretes com un indret ple de vida. Aquestes, en qualsevol moment, poden sortir al pas del caminant atent i observador que ben segur que gaudirà del paisatge de les nostres contrades.

Astres, Selenites i Estrellats

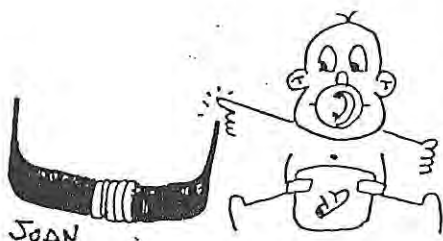
Aries: (21 de març - 20 d'abril)

No sé si felicitar-te o compadir-te. Pots ser l'heroi o la víctima, segons t'ho proposis, seràs el que tu vulguis, pots girar el món. Si escau posar-hi un xic de pols màgica, però vés alerta que no se't quedi apilonada en un sol lloc. Escampar és la teva obligació: escampar la boira, escampar el vent, escampar la pols... Setmana Santa pot ser per tu: portar la creu, o deixar que la portin els altres, tu escull. Si t'equivoques fes un tomb per la fira, allà hi ha molt per triar. Queda't bocabadat, en fi ja t'ho faràs.

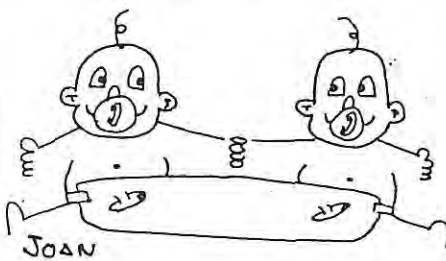


Taure: (21 d'abril - 21 de maig)

Setmana Santa ha arribat i tu t'hi trobes pel mig. Si vols fer un viatge ara és el moment, però no ho decideixis quan les vacances hagin passat. Solament és una setmana i l'has de viure intensament, el futur el podem ajornar, l'avui priva, el demà enganya i els altres es limiten a anar fent. Agafa la motxilla penja-te-la a l'esquena i deixa els números a casa, que quan tornis serà un altre temps. Va, vinga, valor!

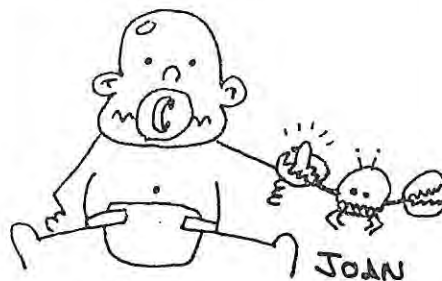


Bessons: (22 de maig - 21 juny)



No tenies prou problemes? ara encara més, no volies un plat? doncs ara en tindràs dos, però ja s'entén, el teu signe és dual i si aquí caus, allà t'aixeques, sou dos per aguantar-vos. Tens sort, no em diguis, tots t'envegen i mentre l'un decideix anar a Roma, l'altre ho pot fer a París. És el viatge millor planejat, ho feu per duplicat. Llàstima que no us poseu d'acord a l'hora de moure-us. Perquè si ho féssiu ja no us caldria ningú més, encara que ja sé, que els altres són indispensables per vosaltres. És clar! comenceu amb dos.

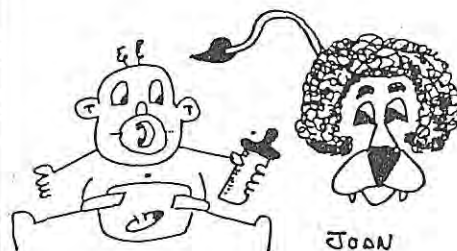
Càncer: (22 de juny - 23 juliol)



Tens la sensibilitat a flor de pell. El temps de pluges ha arribat i et pots enfonsar dins l'aigua, però, calma! que tu ja en saps d'aguantar la respiració. El sol tornarà a sortir d'entre els núvols i et farà "petar" de riure. Si t'agrada la música, per Setmana Santa escolta-la, però vigila amb els cants gregorians i no vagis a cap concert que es faci dins una església, està prohibit i et podries trobar al mig d'una "redada". No tens la sort al teu favor, la lluna tampoc. Queda't quiet, la marxa enrera és forçada.

Lleó: (24 de juliol - 23 d'agost)

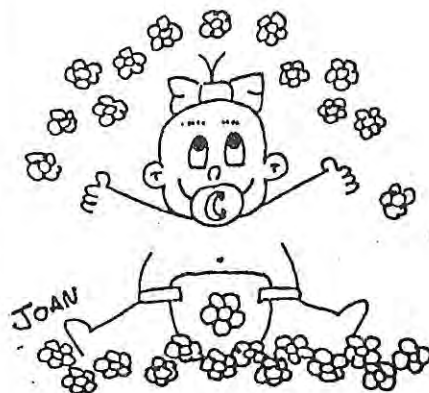
Tens el públic assegurat. Si vols ser el Sant Crist de la processó no et tallis. Aquests dies el sol brilla per a tu i et pots convertir en el protagonista del que tu vulguis, deixa que el teu potencial de passió instantània desbordi, que les males llengües aprenguin l'ús de la grabadora, que tu estàs per una altra cosa. Sigues genial com fins ara, que ets el mimat de la vida, no retornis a l'ahir, queda't amb l'avui que ja ens tens prou. La professió dels altres ets tu.



Verge: (24 d'agost - 23 setembre)

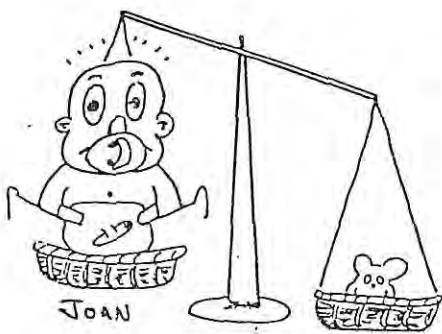
Tornes a ser protagonista, però aquest cop secundari. En la seva pujada, només podràs plorar desconsoladament. Han passat els dies feliços en què el tenies en braços. Però tornaran, home! i tant!, cada any té dotze mesos. Ja sabem que busques qualitat, no quantitat.

Per setmana Santa t'aconsello: escombra i frega, treu la pols, renta els vidres, canvia la roba dels armaris... si et queda temps després de tot això, ja sortiràs. Són dies d'estar en família i compartir el mocador, ja vindrà l'estiu, no et preocupis.

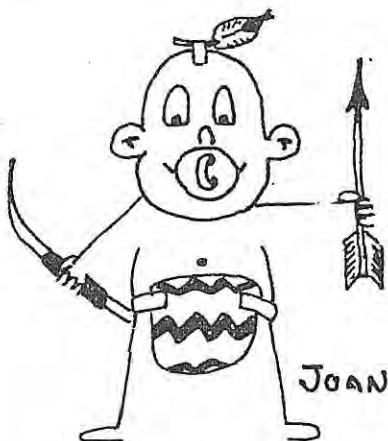


Balança: (24 de setembre - 23 d'octubre)

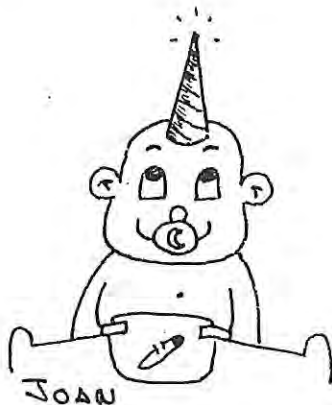
Si a l'altre plat n'hi poses mig quilo, el pes s'equilibrarà, ja sabem que no el tens, perquè la rifa no ha tocat, però tu coratgel, empenyal, voluntat!, que per això estàs. Quan passi la processó surt al balcó, fixa't bé amb l'últim personatge i segons la cara que faci, picalli l'ullet. Un druida m'ha assegurat que és la sort disfressada, però, no m'ha dit de què, ets tu qui ha de veure perquè els druides poden estar desequilibrats, tu no.

**Escorpió:** (24 d'octubre - 22 de novembre)

Els qui han tastat ja ho sabem. Saps molt bé que et pots amagar darrera la processó, sense que ningú et vegi. Saps esperar el millor moment. Pren-te una aspirina i ves-te'n a dormir, que la foscor t'ajudarà a veure-hi clar. Potser aquestes vacances el món girarà entorn teu, però ja saps que és imprevisible. De fet, esteu fets l'un per l'altre i només puc desitjar-te sort. Tot depèn de com t'aixequis al matí. Si el Divendres Sant et trobes sol, és que alguna cosa ha fallat, tu, continua esperant, si pot ser amagat, que els altres ja vindran, o haurien de venir. Amb gent imprevisible mai se sap.

**Sagitari:** (23 de novembre - 21 de desembre)

Oh! Va dir ell, però si Setmana Santa ja ha arribat, i jo amb la casa per escombrar, i què faré ara? Millor que te'n vagis a fer un viatge, potser un curset. Decididament Júpiter se t'hi ha posat d'esquena i els seus habitants se n'han anat a passar les vacances a Urà, que filtreja amb el sol per la seva llibertat. Busca't la teva, ara és el moment. Saturn és aprop. Penja't dels seus anells però alerta! que et pots trobar al mig d'una processó sense saber què fer. Si es dona el cas, continua escombrant la casa que ja anaves bé.

**Capricorn:** (22 de desembre - 20 de gener)

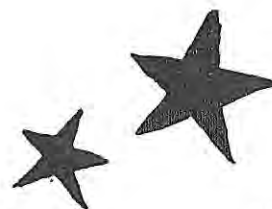
Penja't, flipa't, mou-te, comença, reincideix, perfecciona les tècniques que ja són molt carques, però tranqui... que t'embales molt. No tinguis manies, agafa la cartera i penja-te-la al coll, agafa la jaqueta i surt a pescar, no et tallis. Compra petards i fes focs artificials, treu a passejar el gos. Les festes de Setmana Santa se't presenten d'allò més bé, però millor que visquis noves sensacions, nous ambients, en fi, que et busquis la vida.

Aquari: (21 de gener - 19 de febrer)

Per Setmana Santa ves-te'n a la sabana africana amb un Lleó. Encara que aquest hivern ha estat càlid t'estàs quedant arraulit vora el foc. Necessites viure noves sensacions. Urà t'està picant l'ullet i això implica moviment. Camina, corre, volta, busca el que no has trobat fins ara i deixa que els teus ulls sobrevolin el teu autèntic amor: la llibertat.

**Peixos:** (20 de febrer - 20 de març)

Respecta el torn, la cua és llarga, espera que tinguis sort, peixos està en el seu millor moment. Si un d'aquest signe t'ha mirat fixament als ulls, serveix-li un somni per esmorzar, una bona broma per dinar, música per sopar i no tinguis por, seràs l'amo de la situació, navega-hi! l'aigua està deliciosa. I tu peixos deixa fer, que ells ja ho saben.



Plana infantil

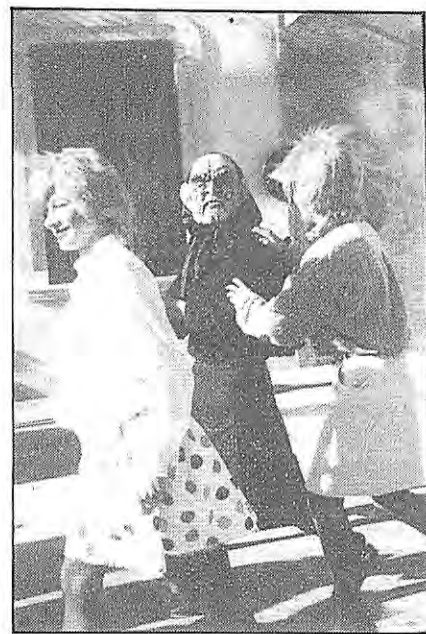
Les disfresses que no van poder ser

EP!! Ja ha passat Carnaval, però com es diu: Per Carnaval tot s'hi val, nosaltres diem:

"Ja ha passat Carnaval, però... encara s'hi val".

Ens hagués agradat posar-vos-hi a tots, però ja ho sabeu... l'espai, sempre l'espai.

Nosaltres demanàvem a aquests nois i noies tan trempats del 5è curs, de què s'haguessin disfressat, si haguessin tingut tots els mitjans possibles per fer-ho al seu gust, i... mireu, mireu:



De sol, d'avió o de dona, el Carnaval permet que tothom pugui disfressar-se d'allò que somnia.

A mi m'hagués agradat disfressar-me de dràcula, i que m'ajudessin i com que no m'han ajudat no m'he disfressat.

Jordi Vicens

A mi m'agradava molt el de pallaso, perquè el vaig està esperant des dels 7 anys. Així que ja estic contenta amb el que duia.

Margarida Miquel

A mi m'hagués agradat disfressar-me de pop, però no sabíem com fer-lo i era massa tard.

Maria Josep Mayorgas

A mi m'hagués agradat disfressar-me de cuc de quatre potes. Però començaria dues setmanes abans de Carnestoltes, perquè seria molt difícil.

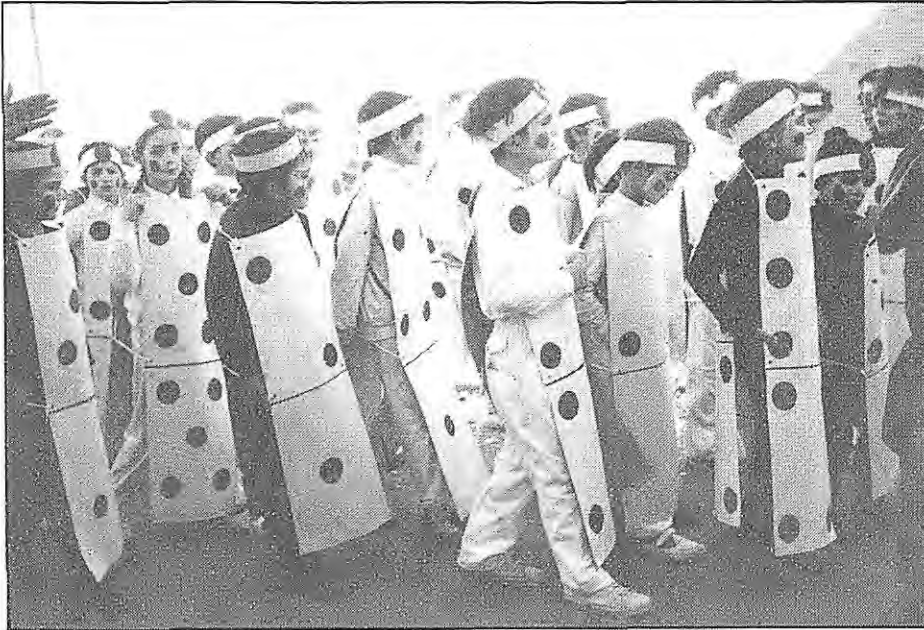
Albert Expósito

Jo em volia disfressar de sirena, però la meva mare va dir que no, perquè les escates eren molt difícils de fer.

Marta Blanch

A mi m'hagués agradat de "punqui", però no dels dolents i que roben, sinó dels bons i amb una cresta molt grossa i amb molts de colors.

Josep M.M.



*Mireu si és fàcil convertir-se en fitxa de dòmino.
En canvi aquest petit (o petita) del cotxet va ser pallasso per un dia.*

Jo em volia disfressar de serp amb unes rodes sota la disfressa per poder arrossegar-me per terra, però no vaig trobar-ne cap.

Jordi Corominas

Jo m'hagués disfressat d'àngel modern perquè em penso que ara ja ho haurien d'ésser. Amb unes calaveres enganxades a la solaneta i etc...

Jo em disfressaria de cuc, perquè m'agraden les banyes, i les rodones que tenen al cos.

Mariana Torrejón

A mi m'hagués agradat disfressar-me de motorista, però no vaig poder perquè no deixaven portar "bici".

Jordi Puig

Jo em disfressaria de caixa forta, perquè és una cosa molt valuosa, i estan als llocs més rics dels països.

Anna M.

Jo em voldria disfressar de cirera, perquè el vermell és el meu color preferit, i és el fruit que més m'agrada.

Eva



Com es formà la llengua catalana

COM totes les coses de la vida, la formació de les llengües també està sotmesa a un procés que fins i tot es podria comptar per segles, ja que un dels molts factors que hi concorren amb força poder determinant, almenys en el nostre cas, és el fet que són diverses les civilitzacions que durant el seu temps de formació han ocupat el país.

La nostra llengua començà de forma rudimentària i així fou com la trobaren els romans quan l'any 218 a.C. desembarcaren a Empúries. És un fet interessant de remarcar que en els territoris que més tard serien Catalunya i el País Valencià trobaren un seguit de tribus diferents, però que s'expressaven amb una, podríem dir, mateixa parla, anomenada ibèrica i basca, aquesta almenys en la part nord del país.

La llengua llatina dels romans, molt rica i ben estructurada, s'anà adaptant a tot el territori envaït, ajudada per la vinguda de gent del seu país, especialment soldats i també mà d'obra, a fi d'anar estructurant l'ocupació del territori. Començaren per obrir vies de comunicació, la principal de les quals entre nosaltres era la Via Augusta, via que sortia de Roma i que no tardà gaire a cobrir tot el litoral Mediterrani. És bo remarcar que tot aquest procés fou molt llarg, ja que els romans mai no dictaven ordres obligatòries, com tampoc persecutòries ni prohibitives.

Com ja s'indica en començar, els canvis de civilitzacions i d'ocupants foren molt nombrosos, ja que després del mercat grec seguiren els romans, els visigots, els àrabs i els francs de Carlemany amb la seva dinastia Carolíngia, de manera que tots plegats afectaren en gran manera el procés de formació d'una llengua pròpia.

Podem veure com el poderós llatí, llengua romana en certa manera ben estructurada, enregistra a casa nostra canvis notables en relació amb llocs i estaments diferents. Precisament l'església n'era un dels més importants, i tot això sense deixar de tenir en compte la persistent parla autòctona i popular, que no és altra que aquell rudimentari ibèric. És curiós remarcar que encara avui, en els nostres dies,

això que hem dit de l'església continua igual ja que, com tots sabem, usa el llatí per expressar-se.

El fet, però, més fonamental i generalment admès consisteix en el fet que el llatí, amb la seva llarga durada d'existència a casa nostra, no deixà de sofrir una certa transformació en el seu si, com també que el contacte amb el parlar del poble serví per generar els inicis de la llengua catalana. Per això és cosa admesa allò que es diu, que el català és fill del llatí, per alguna cosa el català figura en el bloc de les llengües neollatines.

Els sarraïns, dependents en principi del Califat de Còrdova, procedien freqüentment, algunes vegades amb violència, a fer incursions sovintejades a casa nostra; encara que és difícil d'establir dades fixes sobre la seva presència a Catalunya, se suposa que la vinguda es produí a partir del segle IX. D'ells, però, ens en cal parlar amb just sentit de reconeixement ja que durant la seva presència foren el principal factor extern que condicionà favorablement la formació de la personalitat catalana. A més, anul·laren pràcticament els parlars romànics que encara continuaven existint, ajudant d'aquesta manera la pressió que hi havia per part de la incipient llengua catalana, dita romang, i facilitant al mateix temps que aquesta s'unifiqués més ràpidament. Quant a la sortida definitiva, consta que foren foragitats definitivament durant el segle XII per Ramon Berenguer IV, dit el Sant.

Passades aquestes diferents civilitzacions, arribem ja a l'Edat Mitjana, al temps dels comtats facilitats pel regne dels francs, comtats que acabarien per donar forma geogràfica i política a la Catalunya sobirana, que tindria una duració de cinc segles.

Durant aquest llarg temps l'evolució de Catalunya, tant en la parla com geogràficament, fou intensa i sempre en fou el capdavanter i promotor el comtat de Barcelona. Seguiren succeint-se comtes-reis i comtats, l'un darrera l'altre, ja que entre Guifré el Pilós (segle IX) i Borrell II (segle X) foren un nombre de set els que existiren. Fou Borrell II qui trencà els lligams que ens sotmetien als francs, i

d'aquesta manera aquest fet va permetre que el ja existent i bàsicament unificat idioma català esdevingués idioma nacional, ben culte i amb una literatura que tingué una època d'or i també fou usat per tots els estaments de la nació i per tots els organismes de l'Estat propi.

Fou un fet polític dit el compromís de Casp (28 de juny de 1412) la causa d'un canvi que afectà el bon curs i la continuïtat del bon període històric ben nostre ja que, a més de provocar un canvi de dinastia, que passà a ser castellana (es pot dir Reis Catòlics), preparà el terreny per altres contrarietats, una d'elles i ben important fou el fet de l'Onze de Setembre de l'any 1714, que serví per agreujar encara més la situació perquè Catalunya fou objecte d'una persecució general i nacional en tots sentits.

Sense miraments de cap classe s'imposà el castellà, començant per les escoles i també en tot el mecanisme administratiu oficial. Es va fer tot allò imaginable per esborrar la nostra llengua en tot i per tot. Seria molt llarg voler parlar d'aquest intent de genocidi (el gironí Francesc Ferrer i Gironès ha pogut publicar un llibre ben gruixut anomenat *La Persecució de la llengua catalana* on concreta històricament uns fets molt greus en aquest sentit). També hem de recordar com a cosa no molt llunyana que s'insultava els qui parlaven en català, amb aquell "retop despectiu" de "hable usted en cristiano". I de tot això, dissortadament, encara en queda alguna cosa.

Però el despertar de la Catalunya renaixent havia d'arribar i començà a manifestar-se a les darreries del segle passat, primer amb una recuperació industrial, agrícola i econòmica (en aquest temps ja ens havien aixecat la prohibició de comerciar amb Amèrica). També en relació amb el nostre passat històric, sorgí de nou el sentiment irrenunciable de la nostra condició de catalans, cosa que va donar lloc a la sortida de la primera generació d'escriptors catalans, com també començà a publicar-se a València el primer periòdic, *El Mole*, fet que es repetí en altres llocs.

Al mateix temps són les classes

cultes les que comencen a preocupar-se per la llengua a fi de tornar-la a conrear literàriament i dotar-la d'unes normes gramaticals. Tot això féu que naixés un interès creixent per la pròpia identitat catalana, majorment pel fet que el poble no deixà mai de parlar la nostra llengua.

També (això ja és cosa anterior) començaren a manifestar-se una bona munió d'intel·lectuals, entre els dos gramàtics Josep Pau Ballol (1834) i Pere Llabèrnia (1839) i també els dos intel·lectuals Joaquim Rubió i Manel Miñà i Fontanals. El 1843 surt la primera revista en català i el 1859 són restaurats els Jocs Florals a Barcelona. Creix l'efervescència literària catalana en publicar en Bonaventura Carles Aribau la seva *Oda a la Pàtria*; més tard, el 1877 ja es donen a conèixer en Jacint Verdaguer (poeta), l'Angel Guimerà i en Frederic Soler "Pitarra" (teatre). Aquest període de 1833 a 1877 és el que es coneix amb el nom de *Renaixença*.

En tenir la pensada d'escriure un treball explicatiu del naixement i formació de la llengua catalana, jo no suposava que podia ser una tasca de tan gran amplitud. I si dic això és perquè veig que si volgués escriure tot el que caldria per obtenir un treball perfecte, resultaria llarg en excés. Fet d'aquesta manera, la sensació que jo en tinc realment no és del tot falaguera



en el seu conjunt i se'm produeix una mena de recança de no acabar les coses amb satisfacció.

També em sembla bé de dir que a aquells que només pretenen llegir història d'una manera elemental els hauria

de ser servida en forma resumida, altrament els és molt difícil treure profit de la seva lectura, ja que no hi ha dubte que es una matèria molt complexa i a més preocupant per les moltes contradiccions dels mateixos que l'escriuen.

Així doncs, acabaré aquest treball amb l'acontentament d'homenatjar dues de les grans figures dels darrers temps: l'Enric Prat de la Riba i en Pompeu Fabra i Poch, dos mestres i patriotes que han fet molt per la renaixença constructiva del català escrit. El primer creà l'Institut d'Estudis Catalans o sigui, l'Acadèmia de la Llengua Catalana i el segon estructurarà i fixà la llengua amb les seves normes ortogràfiques, també va confeccionar el seu gran diccionari general de la llengua catalana que tots utilitzem com a miraculosa ajuda.

A tot això hem també d'associar en Francesc Pujols per haver dit: "*El poble que guarda la seva llengua té la clau de la seva llibertat*"

**Francesc Falivene i
Pingetti**

Restaurant

Hostal

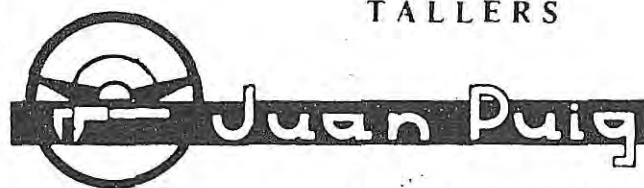
Mas Roure

Carretera Vidreres a Sant Feliu

Llagostera (Girona)



Passeig Romeu, 2. - Telèfon 830141



SERVEI DE GRÚA

Ctra. de Tossa, 13
Telèfon 830389

LLAGOSTERA
(Girona)

ARA ÉS L'HORA DE COMPRAR

Cases de Protecció Oficial
Grans facilitats de pagament

DIHABSA ADMINISTRACIÓ, S. A.

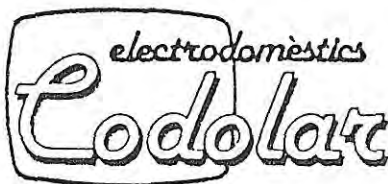
Fivaller, 20 - Tel. 83.09.00 LLAGOSTERA

DISC-MUSIC

Discs • Cassettes • Posters • Bijuteria
Objectes de Regal

VIDEO - CLUB

C/. Comte Guifré, 25 LLAGOSTERA (Girona)



Som especialistes en electrodomèstics

C/. Camprodón, 11 Tel. 83 04 77 — LLAGOSTERA

Els hi ofereix els seus serveis de **F**ontaneria

Electricitat

Calefaccio



Cristòfol Colom, 14 - Tel. 83,04,96 LLAGOSTERA

motos jorma-7

Venda i reparació de
MOTOS - MOTOCULTORS
MOTOSERRES - BICICLETES

Passeig Tomàs de A. Boada Borrell, 10

Llagostera

Construcciones
JOSE
Ramirez

Urbanización "Cal Curt"
Teléfono 830226

LLAGOSTERA

Ultrilàndia

AQUESTA estranya història, contada per un amic del principal protagonista va anar de la manera com jo intentaré resumir àmpliament.

Resulta, i tot comença, quan un pilot molt expert en la prova de nous models d'aviació, d'un dels més potents països del món, es fa càrrec de la primera posada en servei del més ultramodern i súper secret model, capaç de fer allò que mai ningú hagi somniat. Muntat ja, en aquell artefacte, pocs varen poder veure com es perdia per la immensitat de l'espai. Aquell pilot, a qui coneixerem per Toni, veu que l'aparell comença a prendre velocitats insospitades, increïbles, i que, quan intenta amonar la marxa, fallen els mecanismes, i vola i vola, travessant galàxies i més galàxies, fins que, perduda la noció de tot, es desperta hores o dies més tard, en un desconegut país. En un món desconegut.

El desperta una noia prou bonica. I ell, que se sap prou masegat i sense forces, demana un cotxe i un hospital. Davant el natural astorament, veu com ella l'agafa per dessota els braços, i ja es veu volant per l'espai. Comprèn que ella porta un insignificant aparell, estil de motxilla. Arriben a una mena de carrer, veu pel teulat allò que sembla una xemeneia, i sense temps d'astorarse, ja s'ha ficat pel forat, i es troba assegut en còmode sofà. Sent que parla ella amb una senyora més gran, i per miraculós que sembli, resulta que els entén de tot.

Als pocs moments, entre mare i filla, -que ho eren- el tiren dintre d'una mena de banyera, però que té moviment. Moviment de dreta a esquerra, ràpid i marejador. Quan ja pensava que volien matar-lo, la noia, somrient, li diu:

- Estàs més bé, avi ensopit...?

Cal pensar el mal gust de boca que deixà al nostre pilot, que justament era un jove molt agraciat físicament, la floreta de la noia.

- Mercès, sí, àvia garneua.

- Oh, que simpàtic...! - féu ella.

- Es correspon, tabolla.

Mes, la sorpresa d'aquell home no tenia explicació lloable, en veure que a les seves amfitriones, semblava fer-les més felices els adjectius desprecia-tius que no, com entre nosaltres, tant a-mics que som de les alabances i els elogis.

Dies després de l'estança a Ultrilàndia, -aquest era el nom del país- se li féu la llum. Aquella era una civilització amb una cultura totalment diferenciada a la nostra. Allò que a nosaltres ens havien ensenyat al pas dels segles, i mitjançant diferents èti-ques i creences, allí tot havia trans-corregut al revés.

Així, quan pel seu propi peu arribà a una gran Plaça, excel·lentment cuida-da, resulta que un senyor molt alt i gros feia un discurs davant de molta gent.

- ... i quan passeu pels jardins de la ciutat, trepitgeu les flors, tireu les deixalles al mig del carrer, embruteu les parets amb escrits ofensius, apedregueu tots els animals, no pagueu cap impost, rieu-vos de nosaltres, els polítics, que sabeu com som: men-tiders, tapabruts, potiners...

El drama que se li presentà a en Toni, el nostre pilot, era la probabilitat de poder seguir aquella tabustollada sense deixar caure cap paraula amable, ja que per als ultrilandesos fóra un insult. Poc a poc, però, s'hi anà acostumant i temps després, fins i tot s'hi sentia bé. Una altra novetat de les moltes que veié, fou que la comunitat de la gent productiva estava dividida en gremis. I cada un d'ells portava un uniforme diferent. Així, i a més, es regien per una mena de règim militar. Per entendre'ns, els fusters vestien color beix. Els paletes, blanc. Els administratius, vermell. Els mecànics, blau... I tots portaven els seus galons. La qual cosa representava que, per exemple, un bon oficial fuster, era tinent de fusters. Un mig oficial de mecànics, era un sergent mecànic... D'aquesta manera, el país rutllava d'allò més bé, comandat el treball pel general de cada ram.

Cal advertir que Ultrilàndia era una comunitat molt avançada. Si tenia gana, per dinar o per sopar, a cada casa tenien un bon proveïment de pastilles, de la més variada especialitat. Així, tant us podíeu menjar bacallà a la llauna, com vedella amb bolets, o peix al forn. Tot estava reduït a una pastilla d'aspirina. Us la posàveu a la boca, i ja s'havia dinat. Que volíeu beure... Igual. Vins i licors, tot estava empastillat.

No hi havia automòbils. Es circulava per mitjà d'uns aparells petits, que

us feien volar a bona velocitat. El trànsit el dirigien uns policies penjats a l'espai en plataformes siderals. Quan un home era un gran element, era d'esperar que morís per fer-li una estàtua. No, allí, no. Es congelava, encara viu, i anys i anys després deien que tornaria rebrollar una nova existència fructífera. Les àvies eren les que feien la joventut. Les que per sortir, havien de demanar permís a les joves. Els avis, cada dia al Bar, i a ballar amb les velles. Els joves, a casa.

El futbol s'havia magnificat tant, que el camp de joc el dirigia un director batuta a les mans, i que feia executar les més excels jugades als nois. En canvi, la música, res de notes pesades, agafa-sopes. Tot era un guirigall de sons estranys i inconnexos. El qui dirigia ho feia amb un xiulet, i fent parar, a vegades, la reunada, enmsenyant targetes grogues a tot drap, i fins la vermella; quan el trompeta o el clarinet feien un gall, la qual cosa representava l'expulsió.

Els diaris i les novel·les es podien menjar. És a dir, que si aquest periòdic tenia gust a pera i el client el volia amb gust de maduixa, canviava. I no us penseu, que, amb tot, portaven fotos molt boniques i articles ben interes-sants. La moneda era de paper tornassolat. I l'estat premiava el qui més en guardava... amb una condemna a les més atractives platges, i menjant pastilles de pa florit.

Aclarim, que de l'amic del principal protagonista d'aquesta història, que ho contà a un altre que també ho féu córrer, es va dir que, de veritat, el pilot de proves d'avions ultramoderns, resideix, ja fa temps, en un Sanatori molt alegre que té per nom: Ultrilàndia.

Síntesi Cronològica de la Prehistòria i la Història de Llagostera i Comarca

ANY 1504.- Mort Isabel La Catòlica, a l'any 1507 el rei Ferran, foragitat de Castella, es torna a casar amb la germana del comte de Foix. Abans de morir la reina, l'any 1502, decretà l'expulsió dels moriscs; això ocasionà una gran falta de mans per a l'agricultura, ja que la majoria treballaven la terra, amb els seus llargs canals de regadiu que ells mateixos havien construït.

A moltes platges de les poblacions de la costa catalana, es construeixen vaixells de diferent tipus i a vela, per al negoci amb Amèrica. Les drassanes de Tossa, Lloret i Blanes, es proveïen de les fustes dels arbres dels boscos de can Mundet de Caulés i del Puig de les Cadiretes; Sant Feliu i Palamós utilitzaven les dels boscos de les Gavarres i de les arbredes de Pals. Tota la comarca es refà de la guerra passada, ja que també havien de proveir de tota classe de productes i manteniment, les embarcacions per a les seves travessades.

En Galceran Gelmax de Tordera, dona poders a Grau Albertí, batlle de Llagostera, perquè pugui cobrar a tothom qui degui a en Galceran.

El 1507, el notari de Llagostera és en Francesc Mestres.

Any 1510.- Els servidors de l'arquebisbe de Girona, Enric de Cardona, tenen diferències amb l'abat del Monestir de Sant Feliu de Guíxols i assalten el monestir. Però els monjos, advertits, havien llogat per a la defensa lladres, aventurers i saltejadors de camins, i resistiren l'atac.

A Cassà de la Selva i a Llagostera es dediquen a conrear i teixir canem (els teixidors en deien parraires), ja que hi ha una gran demanda d'aquest material per fornir de veles els vaixells que van a Amèrica.

Els notaris de Llagostera són en Miquel Sunyer i en Francesc Mestres. L'església accepta beneficis per a l'altar de Sant Joan i Santa Maria (segurament per fer-hi obres).

En aquest any hi ha grans aiguats a Girona i comarca, seguits d'una gran pesta; mort molta gent. A Barcelona moren 6.000 persones.

El bisbe de Girona mana que mossèn Dalmau, del Beneficiat de Vall-dereu, marxi de la dita vall on hi ha la casa de Salions i vagi a viure a Tossa, ja que allà hi havia pocs mitjans de vida.

La vidrieria catalana per als fines-trals gòtics i els objectes d'ús casolà, tenen fama a tot Europa.

Any 1512.- Francesc de Cruïlles, setè baró de Llagostera, casat amb Elisabet Xetmar, és acusat de la mort d'en Pau de Cartellà, per la qual cosa s'amaga a Barcelona, juntament amb el seu sogre, a una casa del carrer Gimnàs. En represàlia, en Miquel de Cartellà i en Sarriera (Batlle General de Catalunya), es varen prendre la justícia per la seva mà i juntament amb quaranta homes llogaren una casa veïna a aquella on estaven estatjats els baró i el seu sogre i, fent un forat a la paret mitgera, durant la nit els mataren. Fugiren els assassins, però en arribar a Palamós amb barca, els esperaven els guàrdies reials; entre els trets i els ofegats moriren tots. Els denunciadors que falsejaven l'acusació contra el baró, foren presos i esquarterats a Sant Feliu de Guíxols.

La Vuitena Baronia de Llagostera va passar al fill de Francesc, Martí Guerau II, de Cruïlles.

En aquest temps de bandositats, moltes famílies per qualsevol fotesa es batien a mort. En aquest cas el Sarriera feien costat als Cartellà, i en Francesc de Cruïlles tenia en Francesc d'Agullana com a aliat. El mateix Sarriera era Batlle General de Catalunya i es va prendre la justícia per la seva mà, però també va morir en l'acció.

Any 1516.- Morí Ferran II El Catòlic i en no tenir fills vius, heretà el seu nebot Carles V d'Alemanya, que passà a ésser I de Catalunya, Castella i Aragó; aquest era el fill de Felip el Bell i de Joana la Boja, reis de Castella. El rei Carles I d'Espanya, es casà amb Isabel de Portugal.

Amb la colonització d'Amèrica, Hernan Cortés, importà i introduí a Europa els conreus de la patata, el blat de moro, el tabac i l'ús del cafè, el cacau i la canya de sucre.

Els pescadors de Tossa continuaven exercint la pirateria. El Consell de Barcelona, amb una carta, els obligà a tornar el que havien robat a un vaixell genovès que anava carregat de robes i sedes, i els condemnà a pagar els desperfectes que feren al vaixell i a les veles dels forasters.

Any 1522.- Els pagesos, ja més lliures dels senyors quasi propietaris i amb terres assentades, deslligats dels impostos reials de quan eren remences, es refan econòmicament. Comencen a construir-se grans masies d'estil gòtic català, més riques i amb pedra de granit del país però amb filigranes. Aquesta revifalla solament es va donar a la Catalunya Vella.

Any 1532.- Llambí compra el mas Font derruït, en una subhasta, a Martí Guerau de Cruïlles. En el document es parla de no destruir els suros paladissos, la qual cosa demostra que ja s'utilitzava el suro per afers comercials.

Al 1520, una filla Llambí s'havia casat amb un Llorenç de Panedes. Al 1522, una altra filla es casà amb un Balmanya de Panedes. Al 1526, una altra es casà amb un Arades de Llambilles. Més tard, al 1556, un Llambí es casa amb una Albertí de Ridaura. Al 1584, Gerarda Llambí es casa amb un Vilallonga de Cassà. Al 1593, Rafaela Llambí es casa amb Ruscalleda de Ridaura. Al 1597, Pòncia Llambí es casa amb un Parera de Panedes. Al 1611, Angela Llambí es casa amb un Sagrera, de Mas Torres de Panedes. Al 1617, Anna Llambí es casa amb un Codolar de Panedes. Al 1645, Teresa de Llambí es casa amb un Matlo de Vilarnau. Al mateix any la mare, Mariana Llambí, vídua de Pons, es casa amb un Vidal de Llobatera, i al mateix temps, una filla de Pons i de Mariana, es casa amb un germà d'en Vidal, en el Mas Vidal de Panedes.

D'aquesta manera els Llambí, com altres grans terratinents, van creant un gran veïnat de propietats, ajuntant-hi el Molí d'en Llambí, can Tordera del veïnat del Pi, moltes terres i boscos i un solar important dintre del poble.

Emili Soler Vicens

Mar grossa

ERA una tarda d'octubre. El mar, d'un color blau moradenc, s'encrespava, escumós, bellugadís, s'estenia com un ventall fantàstic per la vasta platja i topava contra les roques, bo i desfent-se en capritxoses clapes d'escuma, com si amb ses onades volgués exhibir la seva inflada fantasia. Però de sobte se sentí una calma estranya, que durà poca estona. El sol cremava més que de costum, el vent es tornà calent i rar, creixia gradualment de tal manera que en qüestió de mitja hora aixecava una polseguera que feia entelar els ulls. El cel s'atapeïa amb núvols foscos plens de mals presentiments. El mar, inquiet en gran manera, s'anava excitant, les ones s'inflaven i es desfeien furioses contra les rocasses del penya-segat; el color morat de l'aigua s'anava enfosquint, enfosquint i feia ressaltar més la blancor de l'escuma, cada cop més grossa.

Unes veles aparagueren a la llunyania, com si fossin ales de gavina que anessin creixent, saltironant arran de l'aigua. La gent del veïnat de pescadors acudia a la platja amb una visible inquietud. Començava a arribar algun llagut amb pessimes notícies: en quedaven alguns enllà, mar enfora, que possiblement serien atrapats pel temporal, perquè, segons les aparences, aquella inflor de la mar, que semblava que bullia, aquell vent fort de garbí i el botir d'onades amb remor creixent ho deien prou.

Les veles blanques s'anaven apropant més lentament al desig dels espectadors, que comentaven la situació des de la platja i es parlava d'organitzar el salvament, si venia el cas, avarant un llagut ferm i mariner, amb tripulants adequats a aquells perillosos casos.

Encara s'albiraven tres veles brandant massa lluny..., creixia la fressa del mar, que feia basarda; la gent havia de cridar per entendre's.

Arribava una altra embarcació, i una altra lliscava sobre les onades amb visibles dificultats, apropant-se a les roques, com si li fallés el govern. Finalment pogué arribar a la platja, però encara en quedava una que es debatia allà fora, entre muntanyes d'aigua plenes de ruixim i escuma, formant una boira espessa com si el cel, la mar i la terra s'haguessin entès per a engolir aquella barca ressagada.

Prou que cridaven els dos tripulants, però no s'aclaria res, tot era confusió, angoixa i pànic, car ja ho diu

prou l'adagi mariner: "Quan la mar és grossa, sa barca es torna petita". I la mar s'havia tornat grossa, grossa i malintencionada.

La barca ressagada, amb la vela arriada brandant fort, es dirigia cap a uns esculls perillosos en lloc de fer rumb a la platja; els remos no hi podien fer res, això designava que el mar manava més que no pas els tripulants, impotents per a dominar l'embarcació; devien estar extenuats, defallits.

Quatre homes decidits i temeraris vararen un llagut i, desafiant els elements desfermats, s'aproparen a la barca amb la intenció de tirar-los-hi un cap de corda i arrossegar-los cap a la platja, però el primer intent fou en va; el llagut cada vegada s'apropava més a la llosa fatal, en el qual ja s'havia estevellat més d'una embarcació en dies de desgràcia.

Tornava que feia feredat i uns llampecs espetegaven, sinistres, enlluernant la gent com per posar-la més nerviosa i desesperada.

Començaren a caure unes gotes grosses i cada vegada més amenaçants, però la gent, els espectadors d'aquell drama marí, per res del món haurien abandonat l'empresa salvadora; estoics i resignats, contemplaven l'escena i col·laboraven, si podien, en el salvament d'aquells companys d'infortuni.

Finalment, els quatre tripulants aconseguiren de fer arribar un cap de corda a l'embarcació que anava a la deriva, retenint la possible escamesa

contra les roques, més d'una onada els feu topar amb un escull, de manera que els obrí una via d'aigua. Els de terra aleshores s'aproparen temeràriament al lloc i evitaren que fossin mig partides per la força del mar.

Amb prou feines i treballs pogueren arribar tots sans i estalvis a la platja, on es presencià una escena humana i emocionant de debò, ja que algunes dones abraçaven i petonejaven els naufragats i alguns ulls ploraven, segurament d'alegria. I fins el senyor rector, que havia presenciat el drama resant entre un grup de dones atribolades, va suposar que l'èxit del fet, més que a causa dels companys que es jugaren la vida encarant-se amb el mar, era gràcies a un miracle de Déu, per això féu anar a tocar les campanes de pressa, com a símbol d'acció de gràcies al cel.

Siga com vulga, els pescadors, com d'esma, a pesar de tenir nom de "renegats", secundaren la idea del capellà i els naufragats, amb la majoria de la gent, com en processó mística, feren cap a l'església, portaren algun ciri com a prometença i deixaren enrrera el gran taüt del mar, que es debatia amb la Terra com un etern malson.

Josep Calvet

Tossa de Mar,

22 de setembre de 1971.

Després de 4 dies de temporal en la mar.



Cultura sense fronteres

JA fa uns quants anys que intento trobar la clau que pugui obrir el pany de la cultura a Llagostera. En una tertúlia sobre aquest tema es van apuntar diferents supòsits, i se'n deduí que no érem un poble culturalment mort, però tampoc viu. La definició seria que estem entre el Purgatori i els Llims; el dilema està en si sabrem trobar la glòria o ens enfonsarem en la mediocritat.

De moment, la perfecta cohabitació entre els convergents independents i els socialistes a l'Ajuntament, ha donat els primers fruits en el camp cultural. La decisió d'ordenar l'arxiu municipal i crear el servei de català, són dos passos endavant, que de tan senzills, ningú hi havia pensat durant els anys anteriors. En ambdues coses però, s'arriba tard. En tres mesos de treball, les dues arxiveres han constatat que hi falta documentació que ningú sap on és. La manca de control i d'un mínim rigor, ha permès l'espoliació al llarg dels anys de l'arxiu municipal, i avui està escampat en cases particulars, cremat o bé convertit en paper reciclat.

Ara, quan l'Estat d'Israel demostra que té molt poca memòria històrica, com ha passat a tants d'altres països i nacions, és un bon moment perquè es dediquin tots els esforços necessaris a reconstruir l'arxiu històric municipal, la memòria de tots. En un acte de completa ingenuïtat, m'atreveixo a demanar a tothom qui tingui documents que hagin sortit indègudament de l'arxiu, que aprofitin les ombres de la nit i els retornin al seu lloc.

Del servei de català podem dir que serveix per traduir i corregir qualsevol document; que farà una campanya per catalanitzar els rètols; que informa dels drets que té el ciutadà per escriure i parlar en català a qualsevol administració, civil o militar, etc. Només resta preguntar: per què durant vuit anys d'ajuntament convergent, a ningú se li havia acudit abans?

Museus per a tots

Una altra història que necessita un ràpid tractament desllorigador és la dels museus. Què en fem de tenir dos museus (?) —abans que res un museu ha de ser una eina didàctica— si sempre estan tancats. Em consta que fa poc el coordinador dels serveis territorials de Cultura de la Generalitat,

Joan Saqués, va ser a Llagostera, i va proposar una centralització en un sol edifici i es mostrà partidari d'intervenir a fons en el problema que planteja la teòrica propietat individual de peces arqueològiques.

Aquest és un altre tema pendent que ningú s'atreveix a afrontar amb la rigorositat i sensibilitat que requereix. Acceptat l'esforç dels uns i els altres, s'ha de fer ratlla i començar de nou, buscant una solució coordinada i unilateral entre Generalitat, Ajuntament i interessats. Després, nomenar un director professional que gestioni el museu i el converteixi en un centre cultural obert.

La consolidació del museu seria un primer pas, però abans hi ha un altre projecte que ja està encarrilat i en el qual treballen una quinzena de persones. Serà un llibre, titulat provisionalment *Materials per a la història de Llagostera*, que es convertirà en l'obra més important que mai s'hagi fet sobre el poble. Un treball col·lectiu, sense presses i amb el rigor necessari, que permetrà començar a parlar de cultura amb majúscules.

Carnaval, sí

La multitudinària participació al Carnestoltes d'aquest any, ha servit per recordar que els llagosterencs encara tenim sentit de l'humor. Contrari com sóc a disfressar-me —durant molt temps deia que ja hi anava tot l'any—, vaig quedar-me meravellat en veure que en un dia es poden trancar molts dogmes. Sene grans escarafalls, el Carnaval de Llagostera s'ha consolidat com una autèntica festa popular. Endavant.

Majorettes, no

Dóna gust comprovar com encara es poden despertar passions a favor i en contra, però hi ha coses que no les entendre mai. Les majorettes es barregen amb festes tan tradicionals i legitimades per elles mateixes, com la Cavalcada de Reis o la Diada de Sant Antoni; en canvi, quan arriba Carnaval que tot s'hi val, i probablement l'única vegada a l'any que es justificaria la seva presència, ningú no se'n recorda.

Joan Ventura Brugulat

Nena

*Darrera del balcó amagada,
entre sedes, fistons i oripells
la nena somriu, veient el tropell
dels soldats, després la desfílada.
Just ara veu el qui més estima,
que, a una noia quelcom ha dit,
i és això, per a la nostra Judit,
la creu verinosa de l'estigma.
Quin sofrir tindrà tot aquell dia...!
Patir i patir per l'ingrat traïdor...
Ella, que li ha tirat un petó,
veient-lo passar per la Gran Via...
Càstigs rep, de la mare severa,
per mirar els nois del veí quarter,
on troba aimants mítics, de paper,
que d'Amor són una falsa xera.
Aimants de paper, somni d'insomni,
rínxols i encisos de pubertat,
glatir d'un cor, sempre enamorat,
desgavells d'ideal sec, falòrnia.
La nena ha trencat la infantesa
i tan fantàstica com ha nascut,
cada noi, que als seus ulls ha caigut,
ja d'Amor etern, n'ha fet promesa...
És per un hússar de gran alçada,
per qui son cor glateix amb més deler,
molt abrivat i gentil cavaller,
que passa altiu, per la destílada.
Amb quin afany sent, entre cortines,
el ritmic soroll que fan els tambors,
seguit pels cavalls blancs dels
gastadors,
picant llambordes: molles i fines.
Mes ella, trista, broda que broda,
sofrint pels amors vinguts i passats,
aquells tan bonics, aquests,
[oblidats...
I la vida, ai!, que sempre roda...*

P.Parés i C

La il·lusió del cel

*Quan era petit, mirava les estrelles
i pensava collir-les amb la mà;
les veia tan petites i tan belles
que en volia fer un ram com de
poncelles
i tenir-les tothora per jugar.
A les nits fosques, que no sortien
jo, ben bé que les trobava a faltar
car les tenia com a amigues meves,
a dintre del meu món de meravelles
somniava que eren meves de veritat.
Ara, molt més gran, les veig llunyanes
més llunyanes que aquell temps
d'enamorat
tan esquives, tan difícil d'atrapar-les
que ni en somnis les puc tenir al meu
abast.*

Josep Calvet

Reflexions sobre el menjar

El sofregit i la picada

A l'hora de posar-me a escriure sobre el sofregit i la picada, hauríem de determinar primerament l'entitat d'aquests dos elements tan importants dintre la nostra cuina. Quantes vegades no hem sentit dir: El secret està en el sofregit... O: Per acabar hi afegirem una bonica picada... Curiosament d'aquests dos elements dels quals avui parlarem, l'un és el principi i l'altre l'acabament de molts dels nostres plats. Usem igualment les mateixes paraules quan volem explicar la manera de fer la majoria dels cuinats inclosos dins el que s'anomena la cuina típica o cuina de l'àvia. El dubte sorgeix quan volem classificar-los dins els condiments o en el grup de les salses o en el dels plats. Sóc del parer que les cuines, arreu del món, es distingeixen per unes bases molt concretes i molt especials. En primer lloc, els punts més concrets de diferenciació són els productes autòctons de cada regió, però hi té molt a veure la manera de conjuntar aquests ingredients i, sobretot, els olis o greixos que fem servir.

A casa nostra, últimament es dona molta importància a la "natamania"; aquesta rierada de nata escampada sobre tota mena de menjars ha estat negativa i en molts casos ha fet mal, perquè avui per estar al dia, hem de menjar plats cuinats amb nata. En molts llocs, i sobretot en els establiments de menjar que estan més de moda, la nata ho ha empastifat tot;

sembla que el fet de posar un pot de nata al foc i comprovar que bullint s'espesseeix formant salsa, afegint-hi qualsevol tipus d'aroma, hagi estat el descobriment de la gallina dels ous d'or. Molts d'aquests addictes a la nata són els capdavaners del moviment que s'ha dit la nova cuina.

Aquí podem reivindicar el sofregit com la primera base de la nostra cuina. Podem dir que és el que marcarà la pauta del futur plat, que li donarà el sabor i el color.

Els elements que hi entren són les cebes, tallades finament amb el ganivet, (prescindint en aquest cas de trinxadores mecàniques que més que tallar-les l'aixafen afavorint l'aparició de gran quantitat d'aigua, amb la conseqüent dificultat per a sofregir-la) hi entren també alls, tomàquet i julivert; en els plats de peix s'hi pot posar algun pebrot dels anomenats nyores.

Per un bon sofregit, cal abans de tot paciència, anar a poc a poc, un foc suau, productes bons de remanar constantment. Per cada cuinat hem de fer un sofregit diferent. Posant més quantitat d'una cosa o be de l'altra, donant més cocció a un element o a l'altre. Són els punts o els secrets que donaran personalitat al plat.

En els plats de carn s'hi posa més ceba, (tret del xai que té una certa tradició de cuinar-lo amb un excés d'all, cercant un sabor més fort que contrarestar la sempre desagradable fortor de la llana). Quan tenim la ceba rossejada, al punt desitjat, hi afegim

els alls trinxats, el julivert i el tomàquet. Compte amb els alls, si ens passem de mida, aconseguirem que el plat només tingui gust d'all. Del tomàquet tampoc n'hem d'abusar, un punt de tomàquet en els peixos i en les pastes italianes pot passar; en les carns, al meu entendre, se n'hi ha de posar una quantitat tant mínima fins fer-se imperceptible; no s'ha de notar.

En el peix prescindirem de la ceba. Els suquets, peixos al forn, i les marineres requereixen un sofregit d'all, julivert, nyores i tomàquet.

Si cada plat porta el seu sofregit, hem de dir el mateix parlant de la picada. Es basa en les ametlles, avellanes, pinyons, algun fetget d'au, de conill o de peix, safrà, all i julivert, si a més volem que lligui la salsa, hi tirarem galeta o borrego, molt més aconsellable que la farina tan utilitzada en la cuina francesa.

Amb el morter i la mà picarem tots els ingredients fins aconseguir una pasta, que desfeta amb una mica d'oli i brou bullint del plat que preparem, es tira a la cassola uns minuts abans de treure-la del foc.

Hi ha qui és partidari de posar avellanes i ametlles a la carn, i pinyons al peix, així com la picada per als arrossos i fideus només fer-la amb safrà, all i julivert; en aquest punt més que mai respecto tothom: L'important és basar-se en uns principis clars i seguir-los.

Grèvol.



Talleres Bernis S.A.

LLAGOSTERA



PATRONAT MUNICIPAL D'ESPORTS

Passeig Pompeu Fabra, 40

17240 LLAGOSTERA (Girona)

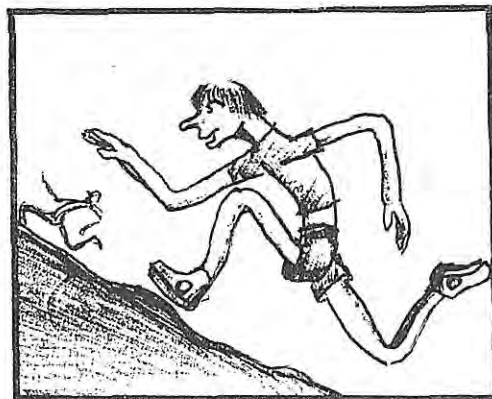


IV Cross escolar del Gironès

EL 17 de gener passat, es va desenvolupar a la nostra vila el IV Cross del Gironès, la direcció del qual ha estat atorgada enguany al Patronat Municipal d'Esports de Llagostera. Els resultats no podien ésser millors, tant a nivell d'organització com a nivell esportiu.

El circuit instal·lat en un lloc immillorable per a la pràctica d'aquest esdeveniment esportiu, tenia la sortida i arribada a l'antiga estació del Carrilet, tot travessant la riera Gotarra i arribant per la primera travessia de la urbanització de can Gotarra, dotat d'unes llargàries de 1.200 m el circuit llarg i de 800 m el curt, aquestes distàncies eren recorregudes segons les diferents categories i sexe.

En aquest cross participaren 400 atletes, dels quals uns 60 eren de la nostra vila, els quals van tenir uns registres prou acceptables tant a nivell individual com per equip:

**Categoria benjamí femení (7, 8 anys) un recorregut de 800 m**

1 Gemma Martínez	de l'Escola Montjuïc
2 Raquel carbonell	Pompeu Fabra
3 Damelsa peralta	Pompeu Fabra

Categoria benjamí masculí (7, 8 anys) 800 m

1 Sergi Mató	Pompeu Fabra
2 Ivan Càceres	P.M.E. Llagostera
3 Marc Malagón	P.M.E. Llagostera

Categoria benjamí femení (9, 10 anys) 1.200 m

1 Ester Mayor	P.M.E. Llagostera
2 Gemma Xargayó	Cornellà
3 Anna Pons	P.M.E. Llagostera

Categoria benjamí masculí 1.200 m

1 Manel Gordon	P.M.E. Llagostera
2 Jordi Soler	P.M.E. Llagostera
3 Albert Gordon	

Categoria aleví femení (11, 12) 1.600 m

1 Laura Mayoral	GEIEG
2 Maria Angelats	Sagrat Cor
3 Anna Saguer	Montjuïc

Categoria aleví masculí 2.400 m

1 Albert Casellas	GEIEG
2 Jaume Castelló	P.M.E. Llagostera
3 Albert Fores	Mata

Categoria infantil femení 2.000 m

1 Sabrina Caparrós	GEIEG
2 Núria Mateu	P.M.E. Llagostera
3 Sílvia Mayoral	GEIEG

Categoria infantil masculí

1 Marià Casillas	GEIEG
2 Jesús Soria	Cassà Costal
3 Xavier Giménez	GEIEG

Categoria cadet femení

1 Encarna Granados	GEIEG
2 Pilar Solà	GEIEG
3 Irene Poch	Eiximenis

Categoria cadet masculí

1 Xavier Gironès	Pompeu Fabra
2 Manel Caparrós	Taialà
3 Jordi Mayoral	GEIEG

Per equips el P.M.E. Llagostera va aconseguir el primer lloc en les categories:

Benjamins femení amb 69 punts integrat per:

Ester Mayor
Anna Pons
Tati Cortés

Benjamí masculí 23 punts

Manel Gordon
Jordi Soler
Albert Gordon

Aleví masculí 30 punts

Jaume Castelló
José Rodríguez
Marc Parés

Infantil femení 30 punts

Núria Mateu
Elena Ramírez
Maria Artíz

Infantil masculí 42 punts

Gerard Parés
Jordi Parés
Sergi Descaire

Es podria dir que la primera prova seriosa d'organització d'aquest jove Patronat d'Esports ha esdevingut un acte positiu i esperem que sigui el començament de tot un seguit d'actes esportius que la nostra vila descobreix i el desenvolupament dels quals hem de mirar entre tots de fer possible, i d'aquesta manera donar al jovent de la vila d'altres oportunitats esportives i al mateix temps mantenir les existents.

Voldria remarcar la manca d'interès per part dels mitjans de comunicació social de la comarca vers aquest cross, això demostra el centralisme que encara es pateix, perquè aquest cross no té res d'envejar a la resta dels portats a cap per altres patronats, però sí, en canvi, que han tingut un ressò dins de la premsa gironina.

Paco Cortés

La conflictivitat dels joves i l'esport

UN problema important que es planteja en l'estudi de les relacions entre l'esport i determinats grups socials és el dels pressupostos dels quals es parteix. Es donen per suposats elements que, en realitat, no tenen perquè ser-ho. Així, per exemple, es pot considerar que l'esport és bo, perquè proporciona plaer en la seva realització. Però s'ha de tenir en compte que l'esforç previ pot ésser un revulsiu per a certs individus i, en conseqüència, obstacle per a la pràctica esportiva. Valorar el plaer després de l'esforç, implica un determinat tipus d'ètica: una certa manera de viure el cos. Aquesta no ha de ser extensible a tothom, ben al contrari, per a alguns el plaer corporal és un retrobament suau i no violent amb el propi cos, del qual l'esforç violent (el que s'exigeix en un partit, el d'una cursa de 100 metres...) és inclòs. S'opta, en canvi, per un treball corporal més harmònic en el qual es dona rellevància a d'altres valors. Llavors, voler estudiar el comportament esportiu d'aquests grups partint de la premissa al·ludida implica endegar la recerca des d'uns pressupostos erronis que impediran entendre'ls i, com a conseqüència, donaran lloc a uns programes de promoció distants dels seus interessos i vivències. Els joves són un grup particularment afectat per aquest error metodològic.

En lloc de donar per suposat que si els joves no fan esport és per factors externs a ells mateixos (manca d'instal·lacions, d'associacions...) i que si aquests desapareguessin el problema deixaria d'existir, la pregunta pertinent com a punt de partida hauria de ser al nostre entendre: **Com s'integra l'esport en la vivència social i cultural dels joves d'avui?** Es tracta, ja no sols de trobar els obstacles externs a les vivències dels joves, sinó també entrar en el seu món i veure com hi integren el model esportiu. Ens sembla un punt de partida no excloent de les anteriors suposicions, però també més ampli per integrar altres tipus de possibilitats. Ens permet, doncs, pensar que la pràctica esportiva dels joves depèn de factors exògens, endògens i de les seves relacions. Fem-ne un repàs i tractem de justificar tot això.



(Foto: PACO)

El cross escolar del Gironès se celebrà a Llagostera el mes de gener passat.

Per suposat que si es donen les condicions externes apropiades tot intent de vinculació amb el món esportiu és un impossible. Al nostre país hi ha estudis sobre dotació d'instal·lacions esportives i, si bé és cert que en els últims temps -sobretot des de les primeres eleccions municipals democràtiques- s'ha fet un esforç important en la seva construcció, encara es donen mancances, deficiències i inadequacions. En moltes regions no s'arriba a una oferta de dues hores setmanals per habitant considerades com a mínim necessàries, en d'altres el tipus d'oferta és poc variat i sovint, es redueix a la pista polisportiva descoberta o el camp de futbol, i en d'altres, encara, l'estat de manteniment és tan penós que no es poden utilitzar o no ve gens de gust fer-ho.

Quant als joves, també trobem greus deficiències en relació al tipus d'activitat física que fan a l'escola: Si aquesta és inculcadora d'uns hàbits per al dia de demà, poc èxit ha de tenir quan els programes d'educació física no es duen a terme, quan fora de l'horari lectiu es fan unes activitats monòtones i repetitives... En deixar l'escola el jove també es troba amb l'absència d'associacions esportives

juvenils. L'oferta més important és feta per les federacions. Quan un jove vol practicar al marge de la competició no té massa on anar si no és a clubs privats, cada cop menys assequibles, raó per la qual no tots hi poden accedir. La frase "de l'escola a la reserva" resumeix molt bé aquesta problemàtica. Ara bé, els problemes anteriors no són excessivament difícils de veure i, per això, la seva resolució sembla més fàcil sempre i quan existeixen recursos financers i humans per dur-la a terme. En canvi, a mesura que aprofundim en el tema que ens interessa anem descobrint indicis de noves problemàtiques, més subtils i més lligades a la cultura juvenil, a les vivències internes dels joves.

Deixar l'escola, deixar l'esport

Les actes d'un seminari dut a terme pel Consell d'Europa sobre els joves que deixen l'escola i l'esport són plenes de suggeriments en relació a tot això.

Roland Renson, posa de manifest una davallada important de l'activitat esportiva en deixar l'escola. Així com a casa nostra aquest fenomen, tan

(Passa a la plana següent)

(Ve la plana anterior)

ben posat en evidència per Manuel Garcia Ferrando, pot ésser justificat per deficiències externes al món dels joves, com s'entén per països europeus carents de dèficits estructurals en matèria esportiva?. A més, l'autor en el seu llibre (*Deporte y Sociedad*) també indica que ja abans de deixar l'escola, cap als 16 i 18 anys, s'observa un desinterès envers les activitats esportives proposades. Per la seva banda L.B. Hendry en el seu llibre (*Le Sport, les loisirs et les jeunes qui quittent l'escole*), justifica aquests resultats aprofundint en el procés de socialització dels adolescents i mostrant com els seus interessos centrals els allunyen en termes generals de l'esport. En el cas de les noies diu més concretament: "la recerca d'un company i la seducció semblen ocupar un lloc important en el paper que la societat occidental fa jugar a la noia jove, i la majoria de les activitats físiques no semblen adequades per desenvolupar aquests elements en el seu "estatus" i en la imatge que té de si mateixa". A un nivell més general estableix la relació entre l'activitat esportiva i la relació que el jove té amb la família. Així com sembla

ser una dada ja acceptada per tots que aquest és un factor important per l'accés a l'esport, una actitud de rebuig envers ella pot venir acompanyada per un desinterès esportiu. **L'esport és considerat com un valor positiu en l'ètica transmesa dels pares i educadors.**

Donar-li l'esquena es podria interpretar com quelcom de favorable quant a l'afirmació de la personalitat de l'adolescent. Perquè, d'altra banda, és innegable que, malgrat l'abandonament esportiu, continua tenint vivències corporals intenses que van des de llargues estones a la *disco* dins practiques d'embelliment altament sofisticades i provocatives *els punkys*, les passejades massives en moto...

El tema és complex i enganyós. Tant es així que quan interroguem els mateixos joves poden respondre en funció de les preguntes que els són adreçades i fer creure en uns desitjos diferents dels que realment tenen. Així amb freqüència, davant la pregunta de per què no fan esport, formulada en una enquesta trien la resposta de relativa a la manca de temps. Això no pot ser més contradictori amb les enquestes d'ocupació horària les quals ens indiquen que -per motius diversos- els joves són el grup d'edat amb més temps lliure. En contraposició, els

membres de professions liberals tenen poc temps i ofereixen els índexs de pràctica esportiva més elevats.

Arribem finalment al problema de les adequacions entre oferta i demanda. Tot i existir, l'oferta pot esdevenir un obstacle per l'accés dels joves a la pràctica esportiva. També és un tema poc estudiat o tractat de manera excessivament mecanicista. Notem l'absència de treballs que tractin de formalitzar models sobre formes de relació amb la institució. En quines condicions el jove opta per un club federat?. Quines condicions són necessàries perquè joves d'origens socials baixos i amb tendència a infringir les normes socialment establertes s'incorporin a equipaments socio-culturals?... La línia endegada i manteneduda per un equip interdisciplinari a l'ària de Burdeus (França) ja fa molts anys hauria de ser importada a casa nostra, perquè la veiem alhora suggestiva i tremendament útil per orientar programes de promoció especialment dirigits als joves.

La participació dels joves en el món esportiu depèn de les seves pròpies vivències culturals i dels model de pràctica i associació que se'ls ofereixen.

Paco Cortés

Noticiari

Llagostera Competició

El passat mes de febrer es van produir uns canvis en l'entitat "Llagostera Competició", aquests han estat molt lleus. A continuació us oferim tal i com es distribueixen les responsabilitats a la junta actual:

President: Jaume Fugueras i Llobet
Sots-President: Ramon Gurnés i Vall.llosera

Secretari: Jaume Coll i Selis

Tresorer: Jordi Sàbat i Tibau

Vocals: Josep Esteve

Esteve Barceló

Joan Pujolar

Pere Miquela

Josep Aliu

Joan Roquer

Josep Lloveras

No podem tancar l'apartat de Llagostera Competició sense fer referència a la cursa de moto-cross que va tenir lloc el passat dia 6 de març.

El balanç del dia va ser força positiu, malgrat el mal temps que semblava

estar en contra dels amics de l'esport del motor.

El resultat del dia van ser els següents:

Categoria juvenil:	M. Fernández
J. García	V. Requesens
G. Rodrigo	J. Genís
M. Bada	C. Noya
A. Villa	E. Fanals
V. Saporta	Categoria sènior:
D. Pueyo	Ll. Montada
J. Iglesias	A. Vilarnau
A. Viñas	A. Tubert
S. cervantes	A. Soler
Categoria júnior:	E. Serra
J. Aguilar	E. Català
J. Codillos	R. Mascaró
J. Bada	M. Agustí
a. Sardà	J. Redon
X. Colomer	M. Espigué

Podem avançar com a data del proper autocross de Llagostera, el dia 15 de maig.

Esperem que aquest cop el vent no hi posi impediments.

Hoquei

L'equip d'hoquei de Llagostera, porta una de les temporades més irregu-

lars des del seu començament. Tot i això s'està aconseguint de quedar en un honorós terme mig, malgrat que en l'equip dels juvenils, 9 dels jugadors són principiants en la seva categoria. Tot seguit us oferim els altres resultats aconseguits per aquest equip:

GEIEG, 9 - Llagostera, 3

C.O. Farners, 7 - Llagostera, 4

Llagostera, 6 - Palafrugell, 2

U.D. Llagostera

El canvi d'entrenador a la Unió sembla que ha donat els resultats positius que tota l'afecció esperava, i l'equip de la mà de Francesc Pena ha escalat fins el lloc tretzè de la classificació, tenint en compte que a finals d'any erem els colistes.

Resultats:

3-1-88 Roseès, 6 - Llagostera, 0

10-1-88 Llagostera, 1 - Sàbat, 3

24-1-88 Arbúcies, 1 - Llagostera, 1

31-1-88 Llagostera, 1 - La Bisbal, 2

7-2-88 Montagut, 1 - Llagostera, 2

14-2-88 Llagostera, 2 - Cassà, 1

21-2-88 Torroella, 2 - Llagostera, 0

28-2-88 Anglès, 1 - Llagostera, 2

6-3-88 Llagostera, 3 - Besalú, 0

13-3-88 Farners, 0 - Llagostera, 2



Exposició, Venda i Reparació de:

**RADIO - TV-COLOR - HI-FI
VIDEO - AUTO RADIO I
MUNTATGE D'ANTENES**

REPRESENTANT OFICIAL DE:

TOSHIBA

C/. Barcelona, 12
Telèfon 83 04 30

LLAGOSTERA
(Girona)

RENAULT



Agència

Ramon Gurnés Vall-Iloera

Passeig Tomàs de A. Boada, 16
Tel. 83 04 75
LLAGOSTERA (Girona)

taller

**CASAS
MASCRAU
SA**

AGENTE

SEAT

Audi

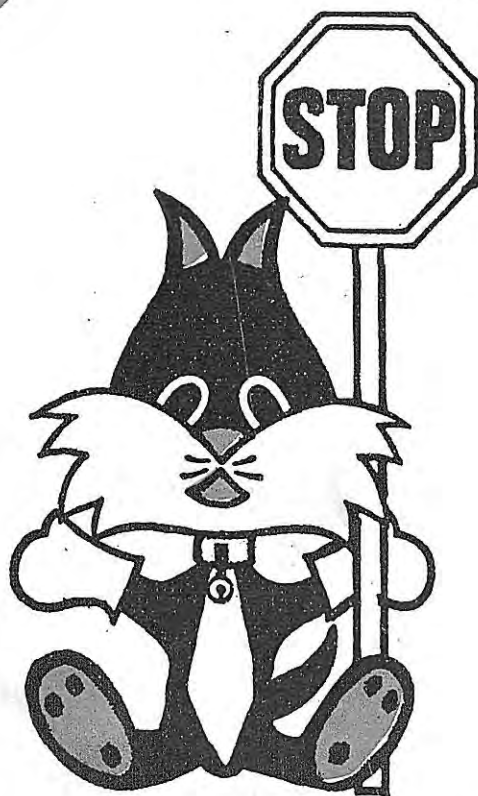
VOLKSWAGEN

Vea nuestra amplia gama Nacional e Importación



RIEGOS POR ASPERSIÓN. Jardineria, Goteo.
BOMBAS CENTRIFUGAS. Sumergibles, Verticales.
ENROLLADORES

CENTRE COMERCIAL



SUPER STOP

CADA DIA MÉS A PROP !!
ARA TAMBÉ A LLAGOSTERA

Passeig Romeu, 32

Telèfon 83.12.50

"COMPRI MOLT I PAGUI POC.
AIXÒ ÉS SUPER STOP"

VINGUI A COMPROVAR-HO !